

Державний герб
Карпатської України

ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ — ЛИПЕНЬ 1971 JUNE — JULY

● У підготовці цього числа допомогли активно члени 7-го Куреня УПО-ів ім. Святослава Завойовника у Вінніпезі. ● **Ілюстратори цього числа:** Графічне оформлення 1-ої стор. — ст. пл. Люба Мазяр. Ілюстрації в тексті: ст. пл. Люба Мазяр, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, пл. уч. Павло Чарський. ● **На обкладинці:** 7-ий Курінь УПО-ів ім. Святослава Завойовника у Вінніпезі в часі Крайової Пластової Зустрічі Канади в 1970 р. у Манітобі. ● **У віконці на обкладинці:** Герб Карпатської України з нагоди 50-річчя від заснування Пласту на Карпатській Україні.

РІК IX
Ч. 6-7 (96-97)
ЧЕРВЕНЬ
ЛИПЕНЬ
1971

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Редакційні зауваги про зміст числа
- 2 Подруга Гребля: Філософія про людське щастя
- 4 Б. Круцько: Ярослав Щур — співак-баритон
- 4 У. Бачинська: Ті очка
- 5 Ю. Балько: "Ми не можемо забути нашої зустрічі"
- 6 С. Качор: Перший етап КПЗ-70: Бирдс Гилл Парк
- 8 Р. Стойкевич: Другий етап КПЗ-70: Табір учасників
- 9 Б. Шепертицький: Другий етап КПЗ-70: Табір розвідувачів
- 10 А. Стойкевич: Третій етап КПЗ-70: Давфин
- 11 Б. Колос: Бо як не ми, то хто боронитиме Валентина Мороза
- 12 С. І. Івченко: "Дерева-пам'ятники" — Київські каштани
- 13 Кутюк молодого журналіста
- 14 Л.: Пізнаймо Закарпаття
- 16 А. Ярош: Проба "трьох пер"
- 18 Пластункам на вушко
- 19 Фоторепортер пита...
- 20 М. Стойкевич: Закінчення міжкrajового змагу з 1970 р.
- 20 Б. Ямінський і І. Мудрецька: Листи з Відня
- 22 ЛюК: Ходімо на рибу!
- 23 Хроніка
- 29 "У мандри" — новий пластовий збірник пісень
- 30 Пожертви на пресфонд "Юнака"
- 31 Хрестиківка
- 32 Список дарункових передплат
- 32 Посмертні згадки

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Головний редактор: пл. сен. Ольга Кузьмович. Члени редакційної колегії: ст. пл. Уляна Близняк, пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Іриней Ісаїв, пл. сен. Омелян Тарнавський, пл. сен. Олександра Юзенів і пл. скоб Андрій Ярош. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 60 центів.

Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора. — Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

УСІМ НАШИМ ЧИТАЧАМ
НА ПІВНІЧНІЙ ПІВКУЛІ
БАЖАЄМО ЩАСЛИВИХ ВАКАЦІЙ
ТА РАДІСНОГО ТАБОРУВАННЯ!

ЗАВОЙОВНИК З
ВІНІПЕГУ

МИ НЕ МОЖЕМО
ЗАБУТИ
НАШОЇ ЗУСТРІЧІ.

ТАБІР "СОПЛЯ"

ПІЗНАЙМО
ЗАКАРПАТТЯ

БО ЯК НЕ МИ,
ХТО
БОРОНИТИМЕ
ВАЛЕНТИНА
МОРОЗА?

ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ - ЛИПЕНЬ

1971

КИЇВСЬКІ
КАШТАНИ

ПРОБА "ТРЬОХ
ПЕР"

ХОДИМО
НА РИБУ!

Григорій Сковорода
1722 - 1794

(Григорій Сковорода — 1722 - 1794)

“Коли дух у людини веселий, мислі спокійні, серце мирне, то все світле, щасливе, блаженне”.

(Григорій Сковорода)

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Не зважаючи на те, що минає вже двісті років від появи творів Григорія Сковороди, що філософія його мала великий вплив на формування нашої духовості, ми українці, а тимбільше світ, про Сковороду знаємо дуже мало. А це ж наш «перший розум», гордість нашої науки.

«СВІТ МЕНЕ ЛОВИВ, АНЕ НЕ СПИМАВ»

Такий вислів казав Сковорода написати друзям на його могилі. У цьому вислові віддзеркалена його життєва філософія. Глибокий ум відкривав перед мислителем багато можливостей. Але він вибрав життя мандрівника, що вдовольнявся тільки найнеобхіднішим для існування. Сковорода не мав пристановища, харчувався найпростішими продуктами, з погордою відносився до багатства, уважав його ворогом людини, — все це давало йому велику моральну силу, щоб удосконалювати себе самого, наблизитись до Бога.

ФІЛОСОФІЯ ПРО ЛЮДСЬКЕ ЩАСТЯ

Сковорода народився у родині козака в селі Чорнухи біля Лубен на Лівобережжі. Уже в сьомому році життя виявляв нахил до Богочинання, музики, прагнув знання, науки, вже у дитинстві був твердий духом.

Учився у Могилянській Академії, співав у царському хорі в Петербурзі. Доповнював свою освіту у Західній Європі, навчав поетики у Переяславі, Харкові, писав підручники, був успішним, проте довго не залишався у школі, бо його свободолобна вдача і світосприймання не могли зміститися у вузькому, рутинізованому житті школи, миритися з її адміністрацією. Двадцять п'ять років життя промандрував Сковорода по Україні, навчаючи людей правди життя, зупиняючись коротко у домах приятелів чи поміщиків, які запрошували його навчати їхніх дітей. Серед приятелів мав молодих — своїх учнів, з якими був завжди у близькому контакті. Зустрічався з ними серед природи в улюбленому місці, навчав їх керувати собою, щоб досягнути щастя.

Незв'язаність з місцем праці давала Сковороді нагоду жити близько з природою, щоб «благословляти Господа, співати славу Воскресенню його». Був задоволеним усім тим, що від промыслу Божого в житті було йому дано. Завжди стверджував, що в нього «дух бадьорий, але тіло немічне», бо ж фізично був вичерпаний довгими мандрівками, невгодами життя.

Перебуваючи у діди́ча, де зібралося багато гостей, щоб послухати його, Сковорода вийшов у сад, щоб викопати собі могилу. Виконавши всі

приписи християнської церкви, помер того дня, що його сам передбачив. Просив написати на могилі: «Світ мене ловив, але не спіймав», тобто, що не піддався впливам, був унікальним у своєму часі, є своєрідним і тепер.

«ТІЛО — НІЧТОЖЕ, ДУХ ЖИВОТВОРИТЬ!»

Перебування в природі давало Сковороді багато нагод для духовних вправ. Звільняючись від усякого примусу, від турбот про земське, обмежуючи свої природні потреби, він почувався щабарви — синьо-чорної. Синє — це надія, а чорне сливим. Любив молитися опівночі, бо глибока тиша почувань і природи підносила думки його до Бога. Соняшного ранку виходив у поле, щоб поділити свою радість з усією природою. До свого приятеля писав: «Невдячна воля — це ключ мук пекельних; вдячне серце — це рай солодкий». Духові вправи давали йому багато «високих» і щасливих хвилин. Улюбленим місцем його перебування була пасіка старого козака. Мандрував завжди зі сопілкою, співтоваришем його був улюблений пес.

Найпопулярнішими творами Сковороди є ось такі: «Наркис, пізнай себе», «Асхань: про пізнання себе», «Симфонія: рік сохранию путі моя», «Діалог: душа і нетлінний дух». Крім цього перекладав грецьких і римських філософів, складав пісні, псалми, байки, якими передавав свою скомпільовану науку простому людові. Його псалми і пісні були в репертуарі кобзарів уже в 18 сторіччі. Постать Сковороди була наскрізь «модерною» у його добі, є вона такою і в наші часи. Місце Г. Сковороди в історії унікальне, — його філософія буде завжди давати людям духовий корм. Сковорода був ентузіастом Копернікової теорії, а одночасно бачив і сприймав світ і життя крізь символи, що їх знаходив у Біблії. Біблію називав книгою, що навчає про людське серце, як його ушляхетнювати. Філософія для Сковороди

— це наука, яка займається головою життя. Вона «скеровує ціле коло діл у той кінець, що дає життя духові нашому, благородство серцеві, світлість думкам, як голові всього. Коли дух у людини веселий, мислі спокійні, серце мирне, то все світле, щасливе, блаженне».

Казав, що стриманість, задоволення малим, лагідність, терпіння, любов до праці, простота звичаїв, чистосердечність — все це наближає до щастя. Коли ж людська душа піддається пристрастям, що властиві є тваринам, тоді і людина набуває властивості тварин: злобу, неситість, задрість, хитрість, гордість та інше.

Філософія Г. Сковороди і приклад його життя розкривають багато таємниць людської душі. Оце Вам, Друзі і Подруги, дуже слабке світло на життя і творчість цього великого гуманіста, виховника.

Подруга Гребля

Галина Іванюха

**

Розіслав зелений квітець
Плац на березі сушити
І приліг собі спочити
Під верби зелені віти...
А веснянка синьоока
Легким-легким кроком
Підійшла і стала шити
На плаці веселі квіти
Сонця променем гарячим...
Плац увесь розцвів неначе.
Жовтооком дрібноцвітом...
Здивувався потім квітець:
— Хто це міг таке зробити?

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ЯРОСЛАВ ЩУР — СПІВАК-БАРИТОН

Про Ярослава Щура, відомого співака - баритона, знають так у Канаді як і в США, бож він упродовж останніх п'яти років виступав у таких містах: Вінніпег, Едмонтон, Тандер Бей, Саскатун, Торонто, Нью-Йорк, Чикаго, Міннеаполіс, Сиракюзи, Рочестер, Монреаль та Галіфакс.

Після служби в Українській Дивізії в останній світовій війні, Я. Щур відбув як соліст хору «Бурлаки» турне по Італії та Великій Британії. До Вінніпегу приїхав в 1952 році, де вчився співу під керівництвом відомих вінніпезьких співаків та вчителів. У Вінніпегу Я. Щур одержав найвищу оцінку у ділянці співу на Манітобському Музичному Фестивалі, співав у вінніпезьким філгармонічним хорі та виступав у радіо і на телевізійних програмах, як також провадив на радіо програмою п. н. «Пісні України».

МУЗИКА

В останніх роках він закінчив музичний коледж в Едмонтоні, де вчився співу під керівництвом доброго знавця української пісні проф. Дометія Березенця, який у свій час був солістом капелі «Думка» під проводом великого диригента Нестора Городовенка.

Ярослав Щур — це пластун-сеньйор, якого діти вже в юнацтві. Він як колишній студент, співаючи із вінніпезьким студентським хором три роки, цікавиться музичними успіхами студентів та вивчає приватними лекціями студентів співа-ти. Цього року Я. Щур помагав студентам та

старшим пластунам колядувати для визначних та заслужених громадян членів «Просвіти», як і теж міністрові манітобської легіслятури Богданові Ганущакові.

Я Щур — це зразок співака, який важкою працею над собою став одним із найвизначніших українських канадських співаків та який своїм голосом і співом здобув собі прихильність публіки в кожному більшому канадському та американському місті, де живуть численні українці.

Ст. пл. Богдан Круцько,
Вінніпег

Ті очка

Прозорі, сині очка споглядають на мене із-за скляної полицки. Вони на мене так часто моргають, так щось пригадують. Чиї це очка? Вони такі знайомі — це очка товаришки, тієї близької товаришки дитинства — це чарівні очка лялі...

Вони зі мною вперше оглядали нове довкілля, нове оточення. Вони зі мною сміялись, коли я була щаслива, вони зі мною оплакували мамине: «Не можна! Не бери!» У кожную хвилину вони мене розуміли.

Коли я засипляла, ці очка мені пісеньку співали, казку розповідали. Під час чорної страшної ночі вони мене захищали від відьом, вовків та духів, які так часто гостили в моїх снах.

Очка лялі грались самоцвітами у ясному промінні ранку.

Ці очка лялі вигадували мені гру, забавляли мене, коли няня пішовши по якесь діло, забувала про мене.

Ті очка мені помагали їсти ту кашку, яка видавалась така страшна. Вони мене виправдували перед мамою, коли мені той цікавий великий вазон розбився, коли я потягнула чорного котика за хвостик, чи коли мала маленькі труднощі в секретній справі пелюшок.

Вони мені пояснили оте «му-му» корови чи «буль-буль» рибки.

Вони відіграли велику роль у перших літах дитинства. Вони найкраще зрозуміли мої радощі і сльози...

Коли дивлюсь на цю чарівну лялю, усе мені це пригадується.

Пл. уч. Уляна Бачинська

(Допис нагороджений 2-гою нагородою на 1-ому Літературному Конкурсі юнацтва у Філадельфії)

„МИ НЕ МОЖЕМО ЗАБУТИ НАШОЇ ЗУСТРІЧІ...”

ЗАВОЙОВНИКИ З ВІННІПЕГУ

Хоча вже рік минає від Крайової Пластової Зустрічі в Канаді, що відбувалася у Манітобі та проходила «Шляхами піонерів», юнацтво ніяк не може її забути, а численні цікаві переживання з неї раз-у-раз вертаються у їхніх споминах.

Особливо незабутньою залишилася вона для юнацтва Вінніпегу, що було господарями Зустрічі, а свої переживання та думки бажали вони дуже бачити на сторінках свого юнацького журналу. 7-ий Курінь УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника у Вінніпегу поставив собі гарне та амбітне завдання — підготувати своїми матеріалами одне із чисел «Юнака». Нелегка це була праця і аж тепер здійснилася їхня мрія. Першим починаю до цього був вечір «Споминів із Зустрічі», а заініціювали його два старші пластуни-виховники та зв'язкові 7-го Куреня, ст. пл. О. Сливинський і ст. пл. О. Ільницький, і відбувся він взимку цього року у Вінніпегу. На вечорі прочитано ряд споминів із Зустрічі пера юнаків, юначок та старшого пластунства з відповідною ілюстрацією текстів кольоровими прозірками із Зустрічі. Велику частину цих споминів, що вперше подають хронологічний перебіг цілої цієї великої імпрези, подаємо для всіх наших читачів — на прохання проводу 7-го куреня УПЮ-ів ім. С. Завойовника. Дохід із цього вдалого вечора використано на зимовий табір, про який містимо репортаж також у цьому числі. — Редакція

На КПЗ, яка відбулася у Вінніпегу 1970 року, ми господарі, зауважили, що про наш Курінь загал пластуни мало знає. Ми вирішили написати коротко про створення нашого Куреня та його діяльність.

10 березня 1948 року засновано пластову станицю у Вінніпезі.

У 1950 році відбулося перше «Свято Весни» в Лакпорті — 20 миль на північ від Вінніпегу (заходами нашої пластової Станиці).

У 1952 році відбулася на терені Вінніпегу Зустріч із пластунами з Міннеаполіс, Америка.

У 1953 році наш Курінь брав участь у 1-й Пластовій Зустрічі Західної Канади в Едмонтоні. Ця зустріч відзначила 40-річчя Українських Січових Стрільців.

В році 1955 відбулася 1-ша Пластова Крайова Зустріч, і Курінь брав участь у таборах, які відбулися в «Українському Парку» в Кемп-Мортон.

Провід 7-го Куреня УПЮ-ів ім. С. Завойовника. Перший ряд зліва до права: Юрій Каліцінський, Борис Шепertiцький, курінний Ігор Кайда; другий ряд зліва: Ростислав Добрянський, Олесь Сливинський — зв'язковий, Андрій Стойкевич — заст. зв'язкового, Роман Зайцев. Бракує на знімку: Романа Стойкевича і Юрія Лугового.

тон, під гаслом «Київ — Столиця України».

В році 1956 відбулося святочне посвячення курінного прапору ім. Святослава Завойовника, — це вірність.

У 1961 році Курінь брав участь в урочистостях, зв'язаних із посвяченням та з відкриттям пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вінніпезі. У тому самому часі був учасником 2-гої Пластової Крайової Зустрічі в «Українському Парку» в Кемп-Мортон.

В році 1966 Курінь брав участь у Зустрічі в Скелястих Горах (Джаспер Парк), на якій виграв 1-ше місце у міжкурінному змагу.

У 1967 році наш Курінь був на Міжкrajовій Пластовій Зустрічі в Монреалю (Батурин), де здобув 1-ше місце у тереновому змагу. Також у тому часі відвідав «ЕКСПО» та був учасником «Дня Української Молоді» в Оттаві.

У 1968 році Курінь мав свій літній табір у Гардентоні, 60 миль на південь від Вінніпегу. Назва табору «Хортиця».

У 1969 році відбув табір у Гренд-Біч. Назва табору «Чотирикутник Смерти».

У 1970 році, у зв'язку зі 100-річчям Манітоми, в околицях Вінніпегу відбулася Крайова Пластова Зустріч, господарем якої була наша станиця. Тут у Бирдс-Гилл-Парку зустрілися всі пластуни із цілої Канади. У міжкурінному змагу Курінь не здобув місця, але як один з наймолод-

Члени 7-го Куреня УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника з Вінніпегу на КПЗ-70 р. у Манітобі.

ших куренів, одержав признання. Так у тому році відбув однотижневий мандрівний табір під гаслом «Шляхами Піонерів».

Це були б усі важливі події за останні 22 роки, відколи постав наш курінь. Тепер дещо про курінні зайняття.

Курінь видав дві газетки: 1) «Одноднівка», яка вийшла на «Свято Весни» 1968 року і 2) «Іду на вас», яка вийшла у 1969 році.

Курінь також цікавиться спортом. Кожної п'ятниці увечері курінь збирається в одній школі, яку Станиця винаймає, і грає відбиванку, кошиківку та інші ігри. У пляні є створити відбиванкову як також і кошиківкову дружини.

Окрім спорту, у Курені цікавляться також різьбарством та радіями. У неділю пополудні, під керівництвом пл. сен. Петра Мигайлюка, хлопці вчаться різьбарства. У суботу пополудні, під проводом ст. пл. Петра Срібняка, зацікавлені хлопці учаться про радіотехніку.

Кожної зими Курінь уряджує прогулянки, на які всі юнаки можуть іти. Ці зимові прогулянки звичайно відбуваються в «Українському Парку», 60 миль на північ від Вінніпегу. Також час від часу відбуваються лещатарські табори, у яких беруть участь юнаки-розвідувачі разом зі старшими пластунами. Ці табори звичайно відбуваються в одному з багатьох лещатарських з'їздів навколо Вінніпегу.

7-ий Курінь ім. Святослава Завойовника під цю пору начислює 40 юнаків.

Курінний провід складається із таких осіб:

Курінний — пл. розв. Борис Шепертицький

Суддя — пл. розв. Юрій Каліцінський

Писар — пл. уч. Богдан Зайцев

Скарбник — пл. уч. Роман Стойкевич

Господар — пл. розв. Ростик Добрянський

Хронікар — пл. уч. Юрій Луговий.

Зв'язковими Куреня є: ст. пл. Андрій Стойкевич, ст. пл. Олесь Сливинський.

Цього року Курінь плянує бути на «Зустрічі» Західної Канади в Едмонтоні. Тож і є нова тема до дискусій та планувань!

Може побачимось!

Пл. уч. Юрій Балько,
гурток «Кобри»,

7-ий Курінь ім. Святослава Завойовника,
Вінніпег

ПЕРШИЙ ЕТАП КПЗ-70:

БІРДС ГІЛЛ ПАРК

Широко розляглися золотисті поля. Навколо тиша. Лише сонце припікає золоту землю і вітер шепоче, колихаючи траву. Аж ураз, у тій спокійній тиші заметушилося. Чути стукіт сокир, молотків, перекликування голосів. Де-не-де білють поодинокі шатра. Згодом чути гуркіт моторів, безжурний сміх, розмову, спів. З автобусів висипалася пластова молодь. Миттю галявина перемінилася. Десь виросло ціле місто білих, жовтих, зелених і синіх шатер. За якийсь час, небо нахмурилося — линув дощ. Гамір на площі втих. Пластуни серед негоди відкривали Крайову Пластову Зустріч — Шляхами Піонерів. Замайоріли прапори — український, канадський і прапор 100-річчя Манітоби, і ось із 500 грудей залунав пластовий гимн. Юнацтво стункими лавами перемаршувало перед трибуною з гістьми і проводом зустрічі.

Дефіляда на відкритті КПЗ-70, Бирдс Гилл Парк, Манітоба. Маршують юнаки з 7-го Куреня УПЮ-ів ім. С. Завойовника, Вінніпег.

Врочистий момент відкриття зустрічі ніби вплинув і на погоду. Дощ перестав падати, і юнацтво повеселішало, сидячи навколо ватри. Кожний курінь себе представляв... Пам'ятаєте як князь Ігор залюбився в княгиню Ользі? Як з «радості» йому борода відклеювалася? А як відважно і спритно юнак із 3-го куреня затримав своєю силою потяг, щоб урятувати жінку, яка лежала прив'язана до рейок? А хлопці із Ст. Кетеринс — як танцювали аркана? Як одному неприємно розпоролися штани? А скільки укладено пісень! Навіть юнаки з Вінніпегу уклали піс-

ню про пригоди двох юнаків на таборі; а пам'ятає юначок, які про себе співали «оптимісти молоді»? Пригадуєте здивування всіх, як побачили «барабанчиків» у червоних беретках? Дійсно, це був незабутній вечір.

Ранком наступного дня юнацтво розбіглося на міжкурінні змаги. В одному кутку видно, як несуть «хворого», у другому перев'язують голову. За каменем міряють дерево, там ставлять шатро, на полі виводять показовий упоряд. Там — грають копаний м'яч, два вогні, кидають до мети. Юначки popisуються своїм знанням українського побуту, співають, танцюють аж до заходу сонця. Увечері де-не-де блимають вогники, час-до-часу долітає звук веселого гамору. Ніч...

Знову негода загнала всіх учасників зустрічі у два військові шатра. Сидять один біля одного як сардинки, виглядало б, що незадоволені. Але ні! Усюди дружня, свободна атмосфера, а репертуар пісень безконечний! І саме в ту пору відвідує пластову зустріч команда сумівського крайового здвигу. Подивляють прикрашені брани, емблеми куренів, гуртків. Пополудні приїжджають представники етнічних скавтів. Знову ж повеселішало, якось небо розхмарилося. Знову ж чути тріскіт ватер, звук гітар, спів, жарти, сміх. Згодом із кожного вогнища наближаються смолоскипи. На головній площі всі уставляються і на символ дружби підпалюють одну ватру. Проголошують першунів міжкурінних змагів: 3-ій курінь УПЮ-ів ім. Симона Петлюри з Торонта, і 4-й курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки теж із Торонта. З радості чути вигук «Третій курінь, третій курінь усе перед веде!». До нього долучується четвертий курінь. І знову площа порожня, гамір утихає.

Працюючи «самостійно», можна й порозмовляти... 4-ий Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки з Торонта хизуються своїми успіхами-перемогами у міжкурінних змаганнях на КПЗ-70 після проголошення їх вислідів. Здобули 1-ше місце.

У суботу ранком велика метушня. Усі провіряють однострої, народні одяги, інструменти тощо. Готуються до виїзду до Вінніпегу на «День Молоді» з нагоди 100-річчя Манітоби. Курені стоять при дорозі, розміщені що 10 - 15 ярдів. Заїжджають автобуси. Ніхто не повірив би! Дві хвилини і вся молодь уже в дорозі! У місті під Манітобською Легіслатурою уставляються до відкриття. Спереду національні прапори і оркестра

5 куреня юнаків із Торонта, далі поодинокі курені зі своїми прапорами. Назустріч їм сумівська оркестра «Батури» і молодь СУМ-у. На сходках Легіслатури представники українського громадянства, місцевого і провінційного урядів. Дві пластуни в народних одягах вітають усіх хлібом і сіллю. Представники уряду проголошують установа «Дня Української Молоді» на 26 липня 1970, і починаються святкування під проводом пластуна Ігоря Каліцінського. А далі молодь складає поклін Шевченкові під його пам'ятником на майдані Манітобської Легіслатури.

7-ий Курінь УПЮ-ів ім. С. Завойовника на КПЗ-70 під час «Дня Молоді» на майдані перед Манітобським Парламентом

Пластуни роз'їжджаються по українських установах і парафіях на обід. Погода прекрасна! Пластуни відвідують виставку в міській аудиторії, стару фортецю поза містом, декілька українських церков, зоологічний город. З'їжджаються аж на вечір. Похапцем їдять і знову в автобуси та на концерт, де виводять монтаж у поклін піонерам. І знову повно вражень. І знову під впливом тих вражень постає почуття близькості, дружності, чогось незбагнено українського. Вертаємось до табору пізнім вечором, в автобусах відкриті вікна, а з них чути українські пісні. Люди на вулицях оглядаються, бачать хустки, однострої, і зрозуміло махають головами. У таборі темно і неймовірно тихо. Лише на обрію палає небо, а блискавки розмальовують калейдоскоп геометричних фігур. Усі втомлені лягають спати. Смертельна тиша. Лише чути, як наближається якесь дивне гудіння, ніби настає ескадриля літаків. І раптом зривається несамопитий вітер. Якась магічна сила немовби піднесла шатра і кинула їх об землю. Так неначе хтось бравурно перебіг по клявіатурі, і клявіші застрягли вдоліні, видаючи пронизливий звук. Нагло все втихло. Лише таборовики трохи приголомшено дивилися на зруйнований табір. На площі валялися кілки, палі, баняки, повітряні матраци. Хто міг, шукав за своїми речами. Більшість роглядали подерті шатра, повигинані металеві поперечки, мокрий одяг і постіль. Хлопці помагали дівчатам приве-

сти табір до порядку, щоб хоч було де переночувати. Щойно в неділю рано побачили в дівочому таборі, що сталося з маштами, брамами і плотиками. Металева шогла зігнулася, ніби кланяючись відважним, що пережили бурю. Скільки чути різних розмов про ту бурхливу ніч!

Частина юнацьких лав, хорова група юначок (при капличці), провід та почесні гості (видно тільки частину їх) під час Богослуження на КПЗ-70, Бирде Гилл Парку, Манітоба.

Віднайшовши погублені вночі частини однострою, пластуни і пластунки готовились до парадного закриття першого етапу зустрічі. На головній площі стояла струнка, блакитна капличка, яку побудували старші пластуни з Вінніпегу. Під банею каплички стояв польовий престіл. Отці капеляни відправили Службу Божу і Молебень, та виголосили коротку науку. Провід разом із гістьми з канадського скавтіngu примістилися на трибуні. Хорунжі поволі стягали прапори. Кінчився перший етап зустрічі. Ще лише бравурним акордом заграла оркестра і учасники зустрічі дефілядою пройшли повз трибуну.

Знову метушня. Ніби ціле місто шатер зникло. Ще раз загули мотори, пролунали останні накази і в парку стихло. Лише сонце нагрівало поле, а вітер ніжно гладив жовто-зелену траву. Настала знову тиша.

**Ст. пл. Софійка Качор,
Вінніпег**

ДРУГИЙ ЕТАП КПЗ-70:

ТАБІР УЧАСНИКІВ

Неділя, 26 липня:

Не оглянувшись, закінчили ми перший етап КПЗ. Перші від'їхали прихильники, а відтак розвідувачі, а ми — учасники мали свій виїзд із Бурдс Гилл Парку запланований на понеділок, о восьмій годині ранку. На відкритті мандрівного табору ми пізнали наш провід із комендантом пл. сен. Миколою Борисом на чолі.

По відкритті нашого мандрівного табору, нас поділили на три курені та вибрано курінні проводи. Ціллю другого етапу була зустріч із піонерами.

**Брама - вхід на головну
площу КПЗ-70 у Бирде Гилл
Парку, Манітоба, Канада.**

Понеділок, 27 липня:

Уранці, під соняшним небом ми приготувалися до від'їзду на Січ Лейк, де було заплановане місце нашого табору. На жаль, ліквідація табору забрала більше часу, ніж ми сподівалися. В дорозі до Січі ми зробили зупинку в Портаж ля Прері около дванадцятої години, де пані, парафіянки церкви Св. Духа, приготували нам перекуску. Хоча ми були повні дві години спізнені, нас радо там прийняли. Там ми мали нагоду звідіти стару дерев'яну церкву Св. Духа та зробити багато знімок. Ми хутко виїхали з міста і біля п'ятої години заїхали до місцевості Січ Лейк. Це озеро — близько містечка Овкбурн. Коли ми вийшли з автобусів, наш зір спинився на чудовому терені, який нас оточував. В долині розлягалось озеро кристально чистої води, у якому ми щодня милися, і майже кожного дня купалися. Довкруги оточував нас горбковий терен, покритий шпильковими лісами. На площі, положеній недалеко озера, ми розташували наш табір у формі підкови.

Вівторок, 28 липня:

Коли ми розтаборилися і трохи відпочили, ми почали нашу туру по піонерських осередках. Ми їхали тільки трьома автобусами, у яких було досить тісно та гаряче. Але, в загальному наше перебування в автобусах було приємне та веселе. Перша зупинка була в Сенді Лейк, де, як і всюди, населення нас сердечно вітало. Тут нащадки піонерів нам розповідали про перші українські поселення в цій околиці. Ми оглянули місто та стрічалися з населенням.

Наступними нашими пунктами були містечка Марко та Ольга, де ми мали нагоду звідіти чудову старовинну церкву та цвинтар. Тоді поїхали до міста Росбурн, де для контрасту бачили нову, ще не викінчену церкву. Після перекуски, яку приготували парафіяни, один старенький

піонер розповів нам про життя перших українських поселенців у Канаді, між якими був і він. Вернулись до табору, і по вечері ми мали ватру для громадянства околиці. Тут учасники виконали вірші, промови, а також веселі скечі та пісні. Це справді був день «Шляхами Піонерів».

Середа, 29 липня:

Цього дня ми відпочивали у Клір Лейку. Потім мали пробу концерту.

Під вечір ми приїхали до містечка Овкбурн. Тут смачну вечерю приготували парафіянки місцевої церкви. По вечері — дозвілля, і ми оглянули церкву та робили багато знімок. Згодом учасники табору дали концерт громадянам містечка. До нашої програми, яка була добре підготовлена, прилучився хлопець — цимбаліст із того ж містечка, та зачарував усіх своєю грою.

«Ще щось можна зробити
заки буде свисток на збір-
ку» — думали роботящі...

Четвер, 30 липня:

Зранку два курені хлопців та один курінь дівчат поспішно від'їхали до Давфину, а наш курінь та два курені дівчат залишилися для впорядкування площі, де були табори. Нам удалося хутко попрятати, за що команда дала нам купіль і дозвілля. По купелі, біля третьої години ми виїхали із Січ Лейку, тим разом не в переповнених автобусах, та хутко приїхали до Давфину. Учасники, що раніше приїхали, уже розтаборилися. Табір, розташований довкола перегонової площі, стояв, очікуючи розвідувачів та прихильників.

Табір справді мандрував «Шляхами піонерів»!

Пл. уч. Роман Стойкевич,
Вінніпег

Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!

ДРУГИЙ ЕТАП КПЗ-70: ТАБІР РОЗВІДУВАЧІВ

Другий етап Крайової Пластової Зустрічі відбувся в днях від 26 до 30 липня. У цьому етапі близько 525 пластунів і пластунок, приєднаних на цій зустрічі, розділилися на 6 мандрівних таборів, окремо пластуни і пластуни, прихильники, учасники і розвідувачі.

Група розвідувачів виїхала з Бирдс Гилл Парку в неділю, 26 липня, в напрямі Дак Мавтен Парку. Комендантом мандрівного табору розвідувачів був ст. пл. Орест Гарас із Ст. Кетеринс. Перший вечір та ніч перебули ми у Рейнбов Біч, кілька миль на північ від Давфину.

У понеділок рано ми виїхали з Рейнбов Біч далі на північ. По кількогодинній приємній їзді ми затрималися на обід. По обіді ми поїхали далі в дорогу до Стіп Рак Лейк. Пізно пополудні ми приїхали на нове місце. Тут застали ми мряку — щось мов новина для нас. Цим ми не зраджувалися, але зараз забрались до таборування. Одні будували шатра, інші приготувляли ватру, а кухарі за цей час приготували вечерю. По вечері юнаки і юначки разом мали спільну ватру, яка пройшла нам дуже швидко та весело. На цей вечір загостили до нас два службовці парку, які цікаво розповідали нам про цей терен та його мешканців і про перших поселенців у цих околицях. Тут ми переночували. Усі ми спали твердим сном.

У вівторок уранці, 28 липня, по сніданню та відкриттю табору нас розділено на 4 групи, які, не зважаючи на велику мряку, пішли на прогулянку. Погода була досить химерна — мряка та час-до-часу падав дощ. Наша група юнаків мала перейти ліс, за яким мав на нас чекати автобус. Лісом мандрували ми досить довго не натрапивши на правильну дорогу. Перемоклі та трохи втомлені опівдні ми розклали вогонь, щоб загри-ти собі чаю та трохи підсушитись. На жаль, це нам не вдалося, бо мокре дерево не хотіло горіти, а як час обідовий проминув, ми вирушили в дальшу дорогу, щоб прибути своєчасно на визначене місце. Причиною нашого довгого блукання було те, що ми йшли рівнобіжно з дорогою, яку мали віднайти. На вечір вернувшись до табору, до пізньої ще ночі сушили ми свою одягу.

Третього дня, у середу 29 липня, ми переїхали через Да По до Флін Флон. Тут ми оглядали металургічну фабрику міді та цинку. Нас опроважували по цілому заведенні та показали цілий процес перерібки цих металів з руди. Це був для нас дуже цікавий показ. Цього ж дня члени парохії Св. Покрови запросили нас до себе, та дозволили нам у їхній домівці переспати. Тут ми підготували собі вечерю, на яку запросили місцевого священика та кількох визначних громадян.

Четвертого дня рано, у четвер 30 липня, ми переїхали до містечка Етельберт, якого мешканці є в більшості наші поселенці — українці. Тут ми перед полуднем у повних одностроях, співаючи українських пісень, помаршували з нашого табору вулицями міста до домівки біля церкви, де пані приготували нам смачний обід, за що ми їм були дуже вдячні. Увечері того ж дня ми мали в аудиторії міської школи пластову ватру, на яку зійшлося багато місцевих мешканців, між якими були приязні і наші піонери. Усім приязним гостям на ватрі пластуни роздавали пам'яткові стяжки із зустрічі, а стареньким піонерам вручено пластові відзнаки зустрічі. Цей момент був такий зворушливий у житті наших піонерів, що не один з них з радости заплакав. По ватрі ми ще до пізньої ночі забавлялися із місцевою молоддю.

Наступного дня, у п'ятницю ранком, ми виїхали в дальшу дорогу до Давфину, щоб злучитися з рештою пластунів нашої зустрічі. Тут нас уже очікували, бо ми всі разом мали брати участь у поході вулицями міста та у програмі українського фестивалю в Давфину.

Пл. розв. Борис Шепertiцький,
Вінніпег

ТРЕТІЙ ЕТАП КПЗ-70: ДАВФИН

Вечір 30-го липня, 1970 року — останній вечір другого етапу КПЗ. Мандрівний табір прихильників ночує останній раз в Українському Парку біля Кемп Мортон. Табір учасників ще рано прибув до Давфину, місця третього етапу, чекає нетерпляче на приїзд прихильників і розвідувачів. Розвідувачі твердо сплять біля Етельберту після гучної забави, а їм треба проїхати віддаль приблизно 250 миль. Вирушивши раненько 31-го липня, розвідувачі і прихильники прибувають до Давфину о годині 10:30 вранці на третій і останній етап Крайової Пластової Зустрічі. Тут юнацтво переорганізовується у курінні табори, що були за першого етапу. Курінні перебирають провід у куренях, а зв'язкові — опіку над ними. Юнацтво розтабовується на новому терені, ставить шатра, будує кухні і варить обід. О годині 12:30 відбувається відкриття 3-го етапу. Головний комендант, пл. сен. Іван Винницький, комендантка пластунок, пл. сен. Рома Ганківська, і комендант пластунів, пл. сен. Микола Борис, перебирають провід над юнацтвом.

Після обіду учасники зустрічі вирушають до міста Давфин та беруть участь у поході «Українського Фестивалю». Своєю присутністю пластуни збагатили похід у сто відсотках. О годині 5:30 учасники прибувають до табору на вечерю. Після вечері все юнацтво бере участь в офіційному відкритті фестивалю і в концерті. О годині 11: юнацтво — голодне, змерзле, знуджене

концертом, але жваве — вертається до табору на нічліг.

Субота, 1-го серпня. Гасло передостаннього дня КПЗ: «День у Давфину». Юнацтво встає вранці о годині 7:00. Рання молитва, піднесення прапорів відбуваються у підтаборах. Юнацтво у повному складі вирушає до міста на сніданок з млинців. Під час сніданку відбувається змагання — хто найбільше їх подужає. Можемо похвалитися, що і тут вінніпезькі юнаки також проявили себе. Вінніпезький юнак здобув перше місце, але, на жаль, був дискваліфікований тому, що знайшли у кишені його однострою два нез'їдені плячки. Юнак усміхнувся до журі і промовив, «Пластун є хитрий!». Після сніданку пластуни і пластунки виступали із своєю самодіяльністю на вулицях Давфину. Тут юнацтво мало нагоду публічно виявити своє знання у пластовому впоряді, народних танках та інших ділянках. Після цього юнацтво вертається до табору та приймає гостей, які відвідують табори. Рівночасно відбуваються покази вправності у підтаборах.

О годині 1:30, з'ївши обід у таборах, юнацтво ділиться на групи і відвідує ратуш, управу міста, старечий дім, хворих по шпиталях та інші центри Давфину.

«Чи вдасться вам щось зварити?»

«Салата напевне буде!» — відповіли кухонні.

Після відвідин було двогодинне дозвілля у місті. Пластуни вертаються до табору о годині 5:30, мають перекуску та автобусами вирушають на Рейнбов Біч. До цього часу зустріч відбувається точно за пляном, без жодних перешкод. Аж тут трапилось перше непорозуміння. Шість автобусів поїхали до Рейнбов Біч, а п'ять до Лейк Давфин — 20 миль від Рейнбов Біч. Але провідники автобусів швидко зорієнтувалися, що заїхали не на те місце, і вернулися до Рейнбов Біч. Тут було справжнє дозвілля; купіль вечерею, підготовка до головної ватри. Під час головної ватри найстарший гурток юначок з Вінніпегу перейшов до старшого пластуництва. Після ватри юнацтво повернулося до Давфину. На загальну радість дістало дозвіл брати участь у забаві на

вулицях Давфину. О годині 11:00 юнацтво вертається до табору на нічліг.

Неділя, 2-го серпня. Останній день третього етапу та останній день і Крайової Пластової Зустрічі 1970.

Устали ми вранці о годині 7:00, у таборах скрізь рух: миються, звивають шатра, пакують наплечники, снідають, відбувають молитву по куренях, і підносять прапори у підтаборах. О годині 9:20 усе юнацтво із своїм проводом від'їжджає до Теребовлі та бере участь у Богослуженні від год. 10:00 до 12:00. На головній площі КПЗ у Давфіні о год. 1:00 відбувається святове закриття КПЗ-70. Остання спільна збірка учасників і їх проводу. Прочитання останнього протоколу, проголошення відзначень, остання молитва, і пластовий гимн офіційно закриває 12 місяців плянування, непорозумінь, тяжкої праці, а найважливіше — 11 днів успішної пластової зустрічі.

Після закриття юнацтво споживає свій останній таборовий обід. По обіді юнаки і юначки чистять місце табору і навантажують автобуси.

Хвилини перед виїздом перших автобусів — це може найзворушливіші із цілої зустрічі. Сцени, які спостерігали організатори і співробітники зустрічі, були найбільшою заплавою для них. Прощання юнаків із юнаками, юначок із юначками, а найважливіше — юнаків з юначками витиснуло сльози з очей усіх.

Ця зустріч мала щось нове для всіх юнаків. Усі учасники довідалися про тяжке піонерське життя. Молодші зацікавилися із пластуванням, а старші, ще важливіше — із дівчатами.

Точно о год. 3:30 2 серпня по полудні, перші шість автобусів, поміщаючи більшість учасників зустрічі, вирушили в дорогу до Вінніпегу. На площі, на якій дві години тому, стояло нас 522, лишилося менше ніж сотня.

О год. 6-й увечорі останні три автобуси виїхали з міста Давфин. По дорозі вінніпезці і монтреальці вступили до Керн Келд на відкриття парку. І там також своєю присутністю пластуни збагатили місцеве святкування. Вінніпезькі автобуси приїхали до Вінніпегу уранці о год. 2:00. Кожний радо вернувся до рідної хати, і всі твердо спали у своєму ліжку після двох тижнів приємного і незабутнього пластування.

Зустріч давно вже минула, а кожному здається, що лише вчора ми були — чи то в Бирдс Гилл Парку, чи на таборах, чи у Давфіні. Вона минула так швидко і приємно, неначе сон. Однак, це не був сон. Це був ще один доказ сили, радості життя і єдності української пластової молоді.

Вінніпег

Ст. пл. Андрій Стойкевич,

Бо як не ми, то хто боронитиме Валентина Мороза?...

У січні цього року в головних містах Канади й США українська молодь протестувала... Поборювала холод не тільки погоди... але й байдужості, демонструвала за звільнення Валентина Мороза. Його ім'я вони раз-у-раз повторювали на різні лади.

Валентин Мороз народився 15 квітня 1936 року в селянській родині на Волині. Після закінчення університету (Львів, 1958) він навчав географії та історії у середніх школах.

У 1966 р. В. Мороза вперше засудили на закритому суді на чотири роки заслання за «антирадянську пропаганду та агітацію».

Повернувши із заслання, В. Мороз був тільки шість місяців на волі. У червні 1970 р. КГБ знову його заарештувало. У листопаді 1970 р. закритий суд у Івано-Франківську засудив В. Мороза за ту ж саму «антирадянську агітацію». Засудили його на дев'ять років до «поправно-виховного табору» тому, що він писав, що людські права, забезпечувані постановами Об'єднаних Націй, відносяться також і до українців. Писав він, між іншим, про русифікацію в Україні, а зокрема про крадіж іконостасу із церкви в Космачі на Гуцульщині.

Здається, що советська система забула, що людина повинна бути найважливішою частиною усієї системи, і що для людини ця система існує. В. Мороз не є єдиним, який терпить через цю систему. Терпить цілий народ.

А ми всі тут у вільному світі, що робили для облегшення долі народу? Дотеперішні заходи та успіхи студентів дуже важливі, але не кінчімо на цьому. Кожний може допомогти своєю участю в акції. Ми ще не зробили всього, що є в нашій силі. Ми маємо право висловлюватися без загрози смерті. Нам треба в першу чергу читати нашу пресу, щоб бути поінформованими про всі події у світі та зокрема в Україні. Нам слід знати про В. Чорновола, С. Караванського, І. Дзюбу, В. Мороза та про всіх учасників сучасного відродження в Україні, уміти правильно розуміти їхні ідеї, зусилля. Бо як не ми, то хто їх буде правильно розуміти?

Ст. пл. Богдан Колос,
Торонто

КИЇВСЬКІ КАШТАНИ

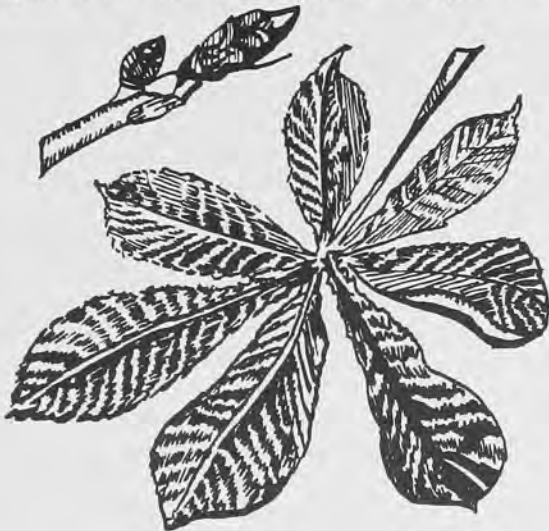

Ніжна, молода зелень заповонила чудове місто над Дніпром — Київ. Пройдіть його вулицями, скверами, парками, придивіться, скільки різноманітних тут порід дерев і кущів! Понад 250 видів!

Чарівне і багатобарвне живе вбрання! Але тільки одному з його пред-

ставників — каштанові — пощастило називатися київським. Ніхто не скаже київські тополі, київські акації чи клени, а ось про каштани говорять, співають... Хіба ж можна уявити наш рідний і милий серцю Київ без буйного цвітіння цього дерева, без густої літньої його прохолоди, без плодів-каштанів, що до краю наповнюють кишені хлопчаків і дівчаток восени.

Щоправда, більш прозаїчно настроєні ботаніки. Вони не визнають породи київського каштана, а називають його каштаном кінським звичайним. Може вони й мають рацію, особливо, якщо взяти до уваги походження та час його першої київської прописки. Справа в тому, що каштани — дерева-екзоти, і хоч їх нараховується близько 25 видів, все ж ні один з них у природніх умовах у нашій країні не ріс. Каштани примандрували із Балкан, а в Києві уперше з'явилися лише років півторасти тому.

Царський

Погодьтеся, що ці 150 літ для тієї, наприклад, липи, що росте біля Десятинної церкви, яка може бути свідком жахливої татарської навали,

або й для віку дубів — сучасників вільного козацтва, славних походів Богдана Хмельницького, що ще трапляються на околицях міста: у Кончі Заспі, Голосієві, Ірпіні!

Історія зберегла цікавий факт однієї із перших масових посадок каштанів у Києві. Навесні 1842 року чекали приїзду до Києва царя Миколи I. Бажаючи чимось відзначитись, київський губернатор Бібіков вирішив обсадити на честь високого гостя теперішній бульвар ім. Т. Г. Шевченка незвичайними на той час деревами — каштанами. Зусиллями солдатів, молоді деревця були посаджені на протязі кількох кілометрів по шляху, що став потім міською вулицею. Та в ніч, перед приїздом царя каштани з поспіхом викопали. Пізні прохожі були свідками як у густій темряві весняної ночі метушилися на новій магістралі, наче привиди, солдати з ліхтарями, лопатами, саджанцями. Вранці кияни побачили, що замість саджанців невідомих рослин, звалених на задвірках великими купами, обабіч дороги стояли молоденькі тополі. Приводом для такої спішної заміни каштанів стала звістка від спеціального відрядженого губернатором до Житомира (назустріч Миколі I.) гінця. Рапортуючи царю про підготову, що провадилась у Києві до його приїзду, посланець помітив, що слухаючи доповідь про на-

садженьня каштанів, цар зобразив на обличчі гримасу невдоволення. Щоправда, кажуть, із часом розійшлась по Києву чутка, що невдоволення царя викликав овод (гедзь), який ужалив не коня, а вершника (цар приймав рапорт на коні). Та як там не було, а каштанам не судилося оселитись на новоствореній вулиці. Зате в місті вони з того часу знайшли собі нову батьківщину...

Частину викопаних тоді саджанців посадили на головній алеї створюваного ботанічного саду університету, де вони ростуть і зараз. Це могутні розлогі дерева з товстими стовбурами. Більшість же саджанців тоді загинула. Та ботанічний сад щедро поділився з містом першими врожайми.

Зи тих часів каштани з року в рік розповсюджувалися і не тільки в Києві, але й по всій Україні.

Цікаво поведуться вони себе в посушливих районах — у Харкові, Луганську, Донецьку. На вулицях цих міст, з несприятливим для них кліматом, каштани часто серед літа скидають зовсім листяне вбрання. Наприкінці ж літа, або ранньої осені, вони вдруге одягаються молодим

листям і цвітують аж до осінніх заморозків. Бувають і не такі чудасії. У каштана, що росте в дендропарку «Тростянець» на Чернігівщині ось уже понад 50 років по чергово цвітує то лівий, то правий бік крони. Кажуть, що ця загадка полишена нам невідомим садівником-кріпаком.

А хто із киян не милувався красенем-каштаном Ушинського, що розкинув свою могутню крону над могилою видатного педагога у Видубицькому заповіднику Києва. Сотнями і тисячами свічок-квітів спалахувало щовесни це красне дерево-канделябр, ушановуючи великого друга і наставника дітей. Прожило воно мало не сто років. Ураган у 1966 році надломив його розкішну крону, але дерево знайде сили поновити гілки, бо в нього міцне коріння. Подібне сталося і з каштаном Шевченка, що ріс у Корсунь-Шевченківському парку. Понівечений бурєю він відновив гілля і молоді набирає сили.

Інше дерево каштан — своєрідна емблема Європи. Воно, як представник одного з найкращих місцевих дерев, урочисто посаджене в географічному центрі європейського континенту — на території Грінвічської обсерваторії.

(Із книжки С. І. Івченко «Дерева-пам'ятники»)

Ми писали Вам, молоді наші дописувачі, про konieczність ілюструвати кожний допис, як не світлинами, тоді бодай рисунками. Ви знаєте самі із власного досвіду, як легше та краще читається все, коли текст оживлений ілюстраціями.

Але не лише ілюстрації до кожного тексту дуже потрібні — також добре та корисно, якщо він не написаний за чергою — як шкільна задача — але з перервами, відступами, розмо-

вами і т. п. Це торкається і дописів у хроніці і в молодому пері та в кожному іншому матеріалі, що його присилаєте до нас до поміщення.

Усе, все, що містимо для юних читачів, для Вас та Ваших друзів і подруг мусить бути живе, різноманітне таке, щоб притягало Ваш зір і заохочувало до читання. Пам'ятайте про це як пишите до нас, а вже зокрема до хроніки. Не вистачить описати, що у Вас у курені сталося, яка була імпреза, хто виступав, які були точки та кому треба за це подякувати із Пластприятву. Треба ще цікаво чи з гумором розповісти, як Ви до цього забиралися, як укладали пляни, які вели розмови, так як воно було справді: живо, весело, по-юнацькому. Не треба також старатися усіх та усе доконче вичислити у такому описі, а зупинитися на найцікавішому чи найважливішому. Тоді такий допис будуть читати не лише Ваші найближчі друзі та батьки, але і всі інші, що беруть нашого «Юнака» в руки.

Ось так сьогодні ми кинули Вам кілька порад, що робити, щоб дописи були цікаво написані: цікаво зовнішньо та цікаво змістом.

А закінчуючи поради у нашому кутку, хочемо ще запропонувати усім зацікавленим молодим майбутнім журналістам і журналісткам, що ми із редколегії «Юнака» є готові улаштувати 4-5 денний табір-курс журналістики — якщо лише знайдуться на нього охочі.

Тому хто б із Вас справді мав би охоту до того, хай напише на адресу головного редактора. Залежно від відгуку, який дістанемо, будемо робити дальші пляни. — Редакція

ПІЗНАЙМО ЗАКАРПАТТЯ

Коли в США Виховний Сектор Крайової Пластової Старшини проголосив гасло на 1971-ий рік: «Пізнаймо Закарпаття», то, мабуть, першими, що відгукнулися на нього, були юначки із 30-го Куреня УПЮ-ок ім. Софії Галечко в Нью-Йорку, зв'язковою якого є ст. пл. Адя Бойдуник, а курінною — пл. розв. Оріся Дмитрик.

Уже 5 березня відбулися курінні сходини, присвячені Закарпаттю.

Основою сходин була доповідь про Закарпаття, яку старанно опрацювала і прочитала пл. уч. Оксана Сидорук із Гуртка «Чайки».

Свідченням великого духовного багатства народу є церкви-пам'ятки дерев'яного будівництва. Церква св. Параскеви в Олександрівці (17 ст.), Закарпаття.

Закарпаття — це частина нашої землі, що розташована на полудневій узбіччю гір Карпат, так подала Оксана. На півночі — високі гори, а внизу — соняшні поляни, по яких пропливає найбільша ріка Закарпаття, Тиса, яка опісля вливається до Дунаю, що пливе до Чорного моря... Мешканці Закарпаття — це гуцули. Головним їх заробітком є вируб ліса. Зрубані дерева сплавляють Тисою вниз. Коло Солотвини є поклади соли. На Закарпатті є також поклади срібла, тому ту частину України називають «Срібною Землею»... Закарпаття колись належало до Галицько-Волинської держави. І досьогодні є там замок князів Коріатовичів — у місті Мукачеві... Після Першої світової війни на Закарпатті зростає національна свідомість. Постають українські школи, читальні «Просвіти», коопе-

ративи і починають виходити українські газети і журнали... У 1921 р. в місті Ужгороді Остап Вахнянин заснував Пласт. Одним з найважливіших провідників Пласту на Закарпатті був Леонід Бачинський, який тепер живе у Клівленді і провадить Пластовий Музей. Український Пласт на Закарпатті виконав важливу роль — із пластових рядів вийшов цілий ряд молодих людей — провідників на громадським полі... Пласт на Закарпатті увійшов, як автономна частина чеського скавтингу, до Інтернаціонального Скавтового Бюро і користав з усіх прав, як чеський державний скавтинг... На початку у Пласті був тільки улад юнацтва, а зчасом засновано новацький улад, який називали «Вовчєнята». У Солочині і на Кобилецькій Полянї коло Великого Бичкова відбувалися виховні пластові табори. На пластових таборах творилася пластова романтика і пластові пісні. Про ті табори писала вірші українська поетка Марійка Підгірянка.

Закарпатська полонина; влітку тут «гостюють» отари овець із своїми опікунами - чабанами.

Тут члени Гуртка «Чайки» продекламували вірш «На Кобилецькій Полянї».

М. Підгірянка

НА КОБИЛЕЦЬКІЙ ПОЛЯНІ

Гей, підемо, пластуни-молодці, на високу гору.
І знайдемо в лісі при потоці місце для табору.

На Полянї та на Кобилецькій зашуміли вітри,
Звідти нашій піснї молодецькій далеко дзвеніти.

Задзвеніли пісні на Полянї, у Бичкові чують,
Беруть хлопці широкі крисані, у табір мандрують.

Гей, на горі вогонь таборовий, на долині видко,
Збирайтеся, пластуни моторні, до табору швидко.

Гей, на горі вогонь таборовий, на долині жарко,
Хто не піде у табір пластовий, тому буде жалко.

Для вишколу пл. провідників, на зразок чеської «Лісової Школи», zorganizовано на Закарпатті пластову «Лісову Школу». Остання «Лісова Школа» відбулася в Солочині під проводом пл. сен. М. Бажанського-Кудеяра, який тепер живе в Дітройті.

У 1938 - 1939 роках Закарпаття переживало великі незабутні дні, «Срібна Земля» проголосила свою самостійність — створилася Українська держава: Карпатська Україна. Президентом став о. Августин Волошин, а столицею держави — місто Хуст. Про ті великі дні на Карпатській Україні пише вірш поет Олесь Бабій:

КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

З-за синіх гір
З-за рік шумних
На крилах вітру вістка лине,
Иде воля для братів моїх,
Для синів Срібної Країни.

В Великий День від нас прийміть
Із-над Дністра над Тису, браття,
Наш щирий, радісний привіт,
Хай живе вольне Закарпаття!

Багато наших пластунів, вірних Богові й Україні, зложили свої голови за сповнення молодечих мрій — за волю Срібної Землі.

Юначки заспівали «То не лист осінній за водою», пісню Карпатської України п. н. «Карпатські Січовики».

Яр Славутич

КАРПАТСЬКІ СІЧОВИКИ

То не лист осінній за водою
По широкій Тисі проплива, —
Багрянить за хвилею крутою
Підкарпатська буйна голова.

Бились хлопці Хустові на славу,
Полягли в нерівному бою
За свою омріяну державу,
Січовую воленьку свою.

І плывуть до тихого Дунаю —
Мов на турка — браття в байдаках.
Синя хвиля жалібно гойдає,
Течія показує їм шлях.

Буде сліз, та не збороти горю
Ні батьків, ні в тузі матерів.
Чорне море, українське море,
Зустрічай своїх багатурів!

Присутня на сходинах довголітня колишня зв'язкова Куреня, а тепер кошова — пл. сен. Дарія Бойдуник, ще від себе підкреслила важливіші моменти в житті Закарпаття, пояснюючи, що цього року минає 50 років від заснування там Пласту й через те таке гасло, що закликає гуртки вивчати пісні Закарпаття, читати вірші закарпатських поетів та поглиблювати своє знання про цю частину України.

Юначки заспівали таку знану всім пісню із Закарпаття «Чорну куру». Далі перейшли до обговорення поточних справ, яких курінна мала дуже багато, бо і до «Свята Весни» треба приготуватись, і гагілки на Свячене вивчати, і поїздка до Філадельфії з мистецьким виступом, і багато, багато всього іншого, чим так густо заповнений кожний місяць пластунки-юначки.

Л.

ПРИКАЗКИ ІЗ ЗАКАРПАТТЯ

1. Вечір укаже, який був день.
2. Видиме — хто скаже, а не видиме — хто плаче.
3. Тиха вода береги мис, швидка — і прийде і поїде.
4. Хто горя не видав, той щастя не знає.
5. Гроші переможуть много, а правда все.
6. По кривій дорозі, переду не видати.
7. Люби діти як душу, а труси як грушу.
8. Забула корова, коли телятком була.
9. Кто дає, тот не шкодує.
10. У лінивого завжди свято.
11. На язика мед, а на серці лед.
12. Мудрий не раз ся прислухує, коли глухий бесідує.
13. Кожий собі мудрий, а другому дурний.
14. Над другими посміявся, над собою поплачеш.
15. За правду не сердись, но зняв шапку — поклонись.
16. Красно говорить приятель, правду скаже неприятель.
17. Коли не з ранку, не буде і до останку.
18. Рука руку утирає, нога ногу підпирає.
19. Слово як птиця: улетить і не повернеться.
20. Терпіння і труд все перетруть.
21. Чоловік гордіє, коля ся му добре діє.
22. На язык маси два замки — і губи і зуби.

ПРИМОВЛЯННЯ, ЗАМОВЛЯННЯ ПРОТИ БІЛЬМА НА ОЦІ:

Ішли три пси через три верхи,
Один каже: «Геть більму!»
Другий каже: «Геть більму!»
Третій каже: «Геть більму!»
Од сего разу, од сего часу
Пропадь, щезай!
Як роса од сонця утікай!
Як худоба хлівами,
Як звірі лісами!
Тф, тф, тф (Плює три рази на землю)

ПРОБА „ТРЬОХ ПЕР“

Від Редакції: Наш співробітник, пл. скоб А. Ярош, відбув на окремому курсі своєї школи пробу, пережив три дні на самоті без ніяких засобів цивілізації, харчів та виряду. У часі цієї проби він писав денник, з якого подаємо цікаві уривки.

П'ятниця

...Вкінці по довгій дорозі автом ідемо з провідником на наші місця призначення — триденної самоти й роздумування.

Мене відводять до річки через густий ліс. «До понеділка» — каже провідник — і я залишаюся сам.

Переходжу через зламане дерево на другий бік річки, вивішую свій призначений знак і оглядаю своє «королівство». Я тут сам на три довгі дні. Треба шукати за місцем на схоронище. Розглядаюся і знаходжу папороть — добре — можна буде щось з'їсти. Будую собі ліжко із колод, накриваю молодими гілляками сосон і роблю дах на схоронищі. Я не є архітектором, але щось «скомбінував». Шукаю за камінням на кухню, хоча їсти сьогодні не буду, аж завтра — у полудне. Поволі кухня готова, дрова на вогонь прибираю, колиба для них зготовлена, щоб не змокли.

Усе закінчене, кладусь на леговище і про-

бую заснути. Прокидаюся, у горлі сухо, п'ю воду з річки, що чиста немов усмішка дівчини. Обходжу знову своє царство — чи я тут справді сам? Стараюся про це не думати. Пишу у своєму щоденнику, довкруги темніє і холоднішає. Мушу кінчати — не хочу, бо це немов розмова. Ливлюсь на дерева. Вони такі стрункі, немов залізні ґрати у в'язниці. Темінь ще більше відділяє мене від світа.

Субота

Ніч була холодна. Прокидався часто, убрав усе, що мав на себе, робив прорух на затерплі пальці та все дивився, чи не світає. Але час тягнувся поволі. Аж ось і ранок. Перш усього ущільнюю свою колибу. Призбирую дров на вогонь і знаходжу знов папороть. Борюся зі своїм шлунком і виграю. Буду їсти щойно увечері. На «обід» п'ю воду, а далі готую двері до своєї колиби. Через голову проходять чомусь усі пісні, які знаю. Але боюся співати, щоб не перетяти густої тиші. Усе мені тоді легше.

Пішов на сонце і заснув. Коли пробудився, уже потемніло. Думав, що це вечір, отже запалив вогонь та заварив папороть на вечерю. Почав падати дощ — мене природа обдурила, я думав, що це вечір. Мої двері до колиби не дуже добрі, придався б шнур, але його можна мені ужити лише у крайньому випадку. Добре було б мати сокиру — як колись буду губитися в лісі, тоді обов'язково із сокирою.

...Приходжу до переконання, що я часто думаю по-англійськи тепер свідомо пробую думати по-українськи. Треба буде над цим дома попрацювати.

...Призвичаївся до самоти, хоча бачу, що не надаюся на монаха, ані на людину, яка відходить від світа, щоб віддатися якійсь творчій праці. Я сам — своє найкраще товариство, але не надовго.

Дош наставав і я усвідомив собі, що день ще довго не скінчився і що я принайменше ще раз так довго як досі мушу тут витримати. Витягнув шнурок, почав в'язати вузли, прочитав опис мого виряду першої помічі, але нічого не помагає. Починаю ходити як звір у клітці і прошу дня, щоб закінчився. Співаю, пробую заснути — але не вдається. Виходжу з колиби, починаю кричати, б'ю дерево кулаками і плачу. Боюся себе у такому стані, чи витримаю психічно? Пишу — це найкраща терапія, але чи надовго? Бачу — сонце починає заходити за горбок. Трясуся, але не знаю, чи із причини психічного стану, чи через вечірній холод? Я хотів би когось бачити перед ніччю, тоді було б легше спати...

Неділя

Ніч була довга, часто будився від громів та блискавок. Бачу, що найкраще щось робити, — як буду зайнятий цілий день, то витримаю, хоча вже знаю, що моя витривалість не є першорядна. Але як бажання піддатися мине — легше витримати. Перебудовую своє ліжко, шалас, збираю дрова, варю папороть.

Цілий день пробую щось робити й заглядаю на сонце, чи воно вже пересунулось. Стараюся бути обережним в обчислюванні часу, але бачу, що знову помилився. Прийшов до переконання, що було б легше перенести одинцем такі три дні на мандрівці, як на одному місці.

...Пішов на прохід під гору, яка лежить на схід від мене. Виліз на камінь і вперше добре побачив захід сонця. Паси синьо-сірого, а поміж ними смуги помаранчево-рожевої барви, якої ще в житті не бачив. Вид чудовий і несамопитий! Я почав співати: «...там де лани й широкі степи... там де луги й безліч курганів...». Так мусить виглядати Україна — не можу уявити собі щось кращого, а може? Мені чомусь тепер шкода, що ці три дні кінчаються, хоча я їх повторив би лише на мандрівці або в товаристві друзів чи подруг. Бракувало тут другої людини — а без всього іншого можна легше обійтися. Уже темно — кінчаю, а завтра закінчу свій триденний записник.

Понеділок

Спав добре. Розпалюю вогонь і сиджу біля нього чекаючи, аж прийдуть по мене. Дивлюся як гасне полум'я і гаснуть мої «три пера». Мені пройшли вони дуже важко, але я буду тужити за цим місцем, бо воно було виключно моє. Його ніхто так не знає, як я, а мене воно пізнало краще за всіх людей.

Пл. скоб А. Ярош,
Нью-Йорк

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

ПОДЯКА

На цьогорічних загальних зборах
Пластової кооперативи
в Торонті

„ПЛАЙ“

PLY Co-op. Ltd., 768 Queen St. West
Toronto 3, Ontario

що відбулися в березні ц. р. учасники загальних зборів приділили з чистого зиску «Плаю» за 1970 рік

**ПОЖЕРТВУ — 200.00 ДОЛЯРІВ
на пресфонд пластових журналів
“Готуйсь”, “Юнак” і “Пластовий Шлях”**

За цю пожертву складаємо Пластовій Кооперативі «ПЛАЙ» нашу щирю подяку.

Крім пожертви на пластові журнали загальні збори «Плаю» приділили ще відповідні пожертви на Крайову Пластову Старшину в Канаді, Пластову Станицю в Торонті, Енциклопедію Українознавства НТШ у Сарселі, Шевченківську Фундацію при Централі КУК у Вінніпезі і на Свято-Миколаївську Рідну Школу в Торонті, разом на суму понад 1,500.00. З приємністю підкреслюємо цей громадський вчинок загальних зборів «Плаю»!

Тому закликаємо наших передплатників і читачів реалізувати гасло «свій до свого» і полагоджувати свої закупы у пластовій кооперативі «Плай» в Торонті.

Адміністрація
Пластових журналів
в Торонті

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окаліцілим і немічним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; “Народна Воля”, “Форум” журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя “Верховина”.

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Головної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію “Юнака”, подаючи свою давню й нову адресу.

ЯК МИ ВАРИМО НА ВІЛЬНОМУ ВОГНІ?

Варення на отвертому вогні є дуже приємне і нашим пластункам подобається, як ми це вже не один раз зауважили.

Малі курінні чи спеціалізаційні табори, які куховарять самостійно, залишають завжди приємні спомини і, звичайно, дуже мало нарікань. Кухонні гордяться своїми успіхами і новими випробуваними приписами, а таборовики розповідають про свої переживання при праці у «кухні».

Треба було, наприклад, прислуховуватись до розмов між учасниками «Школи Булавних» та «Лісової Школи» на тему, як робити гуляш на 50 осіб, скільки картоплин втерти на терчаники тощо.

«Школа Булавних» починає вже бути славною зі своєї кухні. Минулого року пісня і вірші прославили їхні «пирог», а в цьому році учасниці не хотіли залишитися позаду і постановили на закінчення табору всмажити для всіх пампушки.

Пампушки вдалися знаменито і були смачніші як не один раз із «маминої кухні». Ми їх приготували за таким приписом:

Пампушки на «Школі Булавних»

2-3 пачки сухих дріжджів, 8 жовтків і 2 цілі яйця, 1/2 фунта товщу, 2 горнятка молока, 1/2 горнятка цукру, 2 фунти муки, 3 фунти товщу «Кріско» до смаження та цукор-мучка до посипування. До надівання куплене варення з черешень.

Дріжджі треба розробити 2-3-ома ложками теплого молока з дрібкою муки і цукру. Покласти прикриті, щоб підросли. Молоко заварити із товщем. Втерти жовтка та яйця з цукром, залляти теплим молоком з товщем. Муку всипати до широкої посуду (може бути добре вичищена мидниця), зробити в середині дірку, вляти піднесений розчин і яйця з молоком, мішаючи добре руками. Місити тісто так довго, аж поки воно не відстає від руки. Прикрити чистим платочком і покласти біля вогню на теплому місці, щоб підросло. Як підросло, брати малі частинки тіста на чисту руку, розплескати, дати черешню, замкнути добре і покласти на висипану мукою дошку. Прикрити ще раз, почекати, аж готові пампушки підростуть.

У міжчасі у широкий посуді розігріти товщ. Старатися підтримувати рівний вогонь, не завеликий, тому не підкладати надто багато рішя. Кинути на пробу малий шматок тіста. Як зашипить і піднесеться, можна смажити пампушки. Коли усмажені з одного боку, легко перекинути вилками на другий і досмажити до золотавої барви. Ще теплі посипати цукровою мучкою.

**

А тепер подаємо нашим читачкам другий припис печення хліба на вогні, що його випробували старші пластунки «Буриверхи» із США.

Печений хліб на патику

1/2 горнятка муки (приблизно один кулак), 2/3 ложечки порошку до печення, 1 ложка цукру, 1/8 ложечки солі, 1/2 ложечки товщу (масло, якщо є), 1/2 — 1 горнятка води (це все вистачить на одну голодну особу).

Все вимісити руками добре, крім води. Додавати воду поволі, мішаючи патином (витесаним у формі весла якимось енергійним юнаком), щоб не було бульок у тісті. Місити добре і скоро. Витачати рукою частину тіста на величину банана і обкрутити довкола зеленого патика, загостреного на двох кінцях. (Не раджу вживати сосни, хіба що любите терпентину!) Запхати патик у землю, щоб тісто було на два інчі від вугликів. Коли тісто виросте і почне рум'яніти, віддалити його на п'ять інчів. Можна тримати патик рукою над вогнем. Крутити патином, поки тісто буде темнобронзове. Тоді скинути хліб і припекти середину, якщо вона ще сира, а тоді... смачного!..

Сл. пл. Зірка Пашин, Бурх.

(Запит поставлений Пл. Станиці Йонкерс, США)

Котрий з відбух тобою таборів залишив у тебе найкращі спогади, і хто був його комендантом?

Пл. розв. Андрійка Гудзовата з 42 К. УПЮ-ок ім. О. Завісної: Кожного року під час літа я мала нагоду поїхати на пл. табори. Пам'ятаю свій перший нов. табір на Вовчій Тропі. Називався він «Гомін з України». Я була ще мала і першого дня боялася залишитися в таборі. Ще була я на дуже гарних нов. таборах: «Зелений гай», «Лісове царство» і «Рідна казка».

Після цього табору я перейшла до УПЮ-ок. Перший мій юнацький табір називався «Берег чекає». Ми на ньому багато майстрували і співали. Другий табір називався «25-50». Ми мали на ньому гарну й жваву бунчужну.

Але з усіх таборів найліпше подобався мені мій останній табір. Називався він у пам'ять Лесі Українки «Контра спем сперо». Коменданткою цього табору була **пл. сен. Ніна Самокіш**. Був це веселий і радісний табір. Ніколи не забуду прогулянки, ватер і співів цього табору.

Пл. розв. Олесь Боб'як з 35 К. УПЮ-ок ім. Григора Орлика: Я відбув два новацькі табори: «Країна казок» і «Золотий ранок» на Вовчій Тропі та два юнацькі — «Чумацький шлях» (1969 р.) на Вовчій Тропі та «Козацька стежа» (1970 р.) на «Бобрівці».

Найбільше мені подобався табір «Козацька стежа», а головню тому, що в цьому таборі було братерське відношення булави до юнаків, і був справді добрий харч.

Комендантом цього табору був **ст. пл. Яро-слав Станчак**.

Пл. розв. Соня Сеньківська з 42 К. УПЮ-ок ім. О. Завісної: Я відбула 5 новацьких таборів: «Гомін України», «Зелений гай», «Рідна казка», «Лісове царство», «Гаї шумлять» і три юнацьких: «Берег чекає» (1968), «Вічний вогонь» (1969) і «Контра спем сперо» (1970), тобто — я кожного року їздила до табору. Але найкраще я люблю згадувати табір «Контра спем сперо», якого коменданткою була **пл. сен. Ніна Самокіш**. На цьому таборі я познайомилася з багатьма пластунками, а також зустріла багатьох з попередніх таборів. У таборі цьому завжди чути було сміх і спів задоволених юначок.

Пл. розв. Володимир Миськів з 35 К. УПЮ-ів ім. Григора Орлика: Найкращі спомини в мене залишилися з новацького табору на Вовчій Тропі, коли комендантом був **пл. сен. Яків Шегрин**, але також мені дуже подобався табір «1-ша Укр. Дивізія Галичина», його комендантом був **пл. сен. Ігор Раковський**.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

...Пересилаємо Вам передплату за журнал «Юнак» за 1971 р. Пригадку, яку Ви нам прислали, ми оставлемо собі тому, що на другій її сторінці є поміщені голоси нашої преси про наш гарний журнал «Юнак», яким і ми гордимся. Ми невимовно раді, що наша українська молодь має такий гарний журнал. І старшим цікаво його переглядати і прочитати. Бажаємо Редакції якнайкращих сил до дальшої праці для добра нашої української молоді і всього українського народу. — **Пл. юн. Люба Максим і Батьки, Гамільтон, Канада**.

● Підготовчий Курінь УПЮначок ім. Оксани Лятуринської у Вашингтоні, США, пересилає \$6.00 на дарункову передплату для пластунки, що сама не спроможна собі передплати «Юнака». — Скоб! **Курінний Провід, Вашингтон, США**.

● Пересилаючи передплату за «Юнака» за цей рік, бажаю якнайкращих успіхів у Вашій такій цінній праці для нашої молоді. — Скоб! **Пл. юн. Любомира Кос, Філадельфія, США**.

ЗАКІНЧЕННЯ ЗМАГУ „ПЛАСТ — НАША ГОРДІСТЬ І МРІЯ”

Дорогі Подруги!

Закінчуючи наш змаг, що відбувався у 1970 році під гаслом: «Пласт — наша гордість і мрія», з радістю хочемо у першу чергу підкреслити, що в ньому взяла участь величезна більшість існуючих тепер з'єднань пластунок-юначок. На 30 затверджених куренів юначок у змагу взяло участь 21, на 12 самостійних гуртків юначок у змагу взяло участь 7 із них.

Деякі із цих з'єднань розпочали проводити змаг, але не закінчили його — тому тим пластунам, які послідовно працювали та витривали до кінця — наше гучне «Слава!», а тим, які здобули перші місця, тричі «Слава!» за їхній труд і виїмкову завзятість.

Як Вам відомо із обіжників про змаг, він проходив куренями УПЮ-ок та Самостійними Гуртками. Точкування проводила окрема комісія у такому складі: пл. сен. С. Білас, пл. сен. Н. Німилівнич і пл. сен. В. Пак — усі із Куреня УПС «Чортополохи», та ст. пл. М. Стойкевич, булавна УПЮ-ок в 1970 р. Точкування виготовлювано квартально, після одержання квартальних звітів. Для інформації подаємо ще раз тут мінімальну кількість точок, які можна було здобути квартально: I квартал — 110 точок, II квартал — 250 точок, III квартал — 385 точок і IV квартал — 250 точок. Разом 995 точок. У черговому числі «Юнака» подамо точну таблицю всіх куренів та самостійних гуртків, що брали участь у змагу.

У висліді цього міжкрайового змагу перші місця добули поміж куренями:

● 1-ше місце із 2683 точками — 34 Курінь УПЮ-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру, Сиракюзи, США. Зв'язкова — пл. сен. М. Логаза, курінна пл. вірл. Оля Опар, число членок 28.

● 2-ге місце із 2591 точками — 30 Курінь УПЮ-ок ім. Софії Галечко, Нью-Йорк, США. Зв'язкова — ст. пл. Адя Бойдуник, курінна — пл. розв. Оріся Дмитрик, членок 39.

● 3-тє місце із 2551 точками — 18 Курінь УПЮ-ок ім. Олени Пчілки, Нью-Йорк, США. Зв'язкова — ст. пл. Оріся Крамар, курінна — пл. розв. Марта Кандюк, число членок 36.

Поміж Самостійними Гуртками:

● 1-ше місце із 2218 точками — Самостійний Гурток «Бджілки», Ст. Альбанс, Австралія. Упорядниця — п. Н. Штинда, гурткова — пл. розв. Тамара Штинда, число членок 10.

● 2-ге місце із 1920 точками Самостійний Гурток Самітниць в США під назвою «Далекі Обрії». Упорядниця Кр. Реф. УПЮ-ок Самітниць пл. сен. Л. Зелік. Число членок 14.

● 3-тє місце із 890 точками Самостійний Гурток «Кобри», Мельборн, Австралія. Упорядниця — п. А. Грушецька, число членок 9.

З повним признанням для всіх юначок, що брали участь у цьому загальному змагу, щиро їм гратуємо та бажаємо і на майбутнє успіхів у пластовій праці та у закріпленні в житті пластових ідеалів.

СКОБ!

Ст. пл. М. Стойкевич
колишня булавна УПЮ-ок

ЛИСТ ІЗ ВІДНЯ

ІПАНОВНЕ ВИДАВНИЦТВО!

Минулого року ми одержали від Вас по 5 примірників кожного числа Вашого журналу «Юнак». За це я хочу ще раз подякувати Вам в імені управи Рідної Школи у Відні. Ми багато могли скористати з того справді добре редагованого журналу, тому нашим бажанням було б і цього року одержувати «Юнака». Може знайдеться знову жертвенна людина, яка не забуде про «віденську Україну».

Я тут хотів би поінформувати Вас також про другу нашу проблему, яка дуже пекуча для нас, це є брак відповідного, сучасного наукового матеріалу для нашої Рідної Школи. Передусім не маємо книжок для старших, які ходять на другий курс у нашій школі. Чи Ви знаєте дороги, якими можна дістати такий матеріал? Річ ясна, що й на ту справу ми мусимо дивитися

під оглядом наших дуже обмежених фінансових можливостей.

Долучую ще одну світлину нашої т. зв. "Ялинки", яка відбулася 19 грудня 1970 р. у нашій парадній домівці у Відні. На світлинці бачите учнів другого курсу під час співу, при фортепіані проф. Андрій Гнатишин. По середині (п'ята зліва) стоїть Ірина Мудрецька, найліпша учениця другого курсу, яка написала листа в імені всіх учнів. Цього листа я також долучую до цього мого листа до Вас.

Очікую Вашої відповіді

та залишаюсь з великою пошаною

Борис Ямиський

директор Рідної Школи та бібліотеки
Відень, Австрія.

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ "ЮНАКА"!

Уже цілий рік дістаємо від Вас по п'ять примірників Вашого журналу "Юнак". Тому, що у нас є великий брак шкільних підручників, ми якраз можемо багато користати з "Юнака". Надіємося, що й у цьому році будемо мати змогу втішатися Вашим журналом "Юнак".

Хоч у нас немає багато учнів, ми все ж таки стараємося зробити те, що можливо найліпше у нашій ситуації. Наша "Рідна Школа" складається з двох курсів. Перший курс провадить п. Христина Відгольм-Василик, а другий курс директор нашої "Рідної Школи", п. Борис Ямиський. У нашій школі вчимося також таких предметів: спів, українські народні пісні (проф. А. Гнатишин), народні танці (п. Л. Остапчук), обряд та літургія (парох о. д-р О. Дзерович).

Сподіваюся, що я у цьому своєму листі до Вас розповіла Вам дещо про нашу віденську "Рідну Школу".

Передаю привіт для читачів "Юнака" з Відня, від усіх учнів нашої шкільки та остаюся з великою пошаною

Ірина Мудрецька

Відень, Австрія

Заувага Адміністрації: До віденської "Рідної Школи" посилаємо щомісяця по п'ять примірників "Юнака", а кошти цих посилок покриваємо з фонду дарункових передплат "Юнака", які одержуємо від наших передплатників.

Замість квітів на свіжу могилу
мого дорогого Дідуся

св. п.

ОСИПА ВИШНИЦЬКОГО

складаю \$10.00 на пресфонд "Юнака"

Пл. уч. **АНДРІЙ ВИШНИЦЬКИЙ,**

Елмвуд Парк, США

Замість квітів на могилу

бл. п.

ОРЕСТА ГУРИНА

складаю \$5.00 на пресфонд "Юнака"

Пл. юн. **ОЛЕСЬ ЧЕРНИЧЕНКО,**

Петерсон, США

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

Віднайдіть різниці між одним і другим образком!

Друзі і Подруги! Придивіться добре цим двом образкам і знайдіть на них 20 різниць! Шукайте терпеливо, поки їх не знайдете! Бажаємо успіху!

Розгадка цієї цікавої рисункової загадки під назвою «Чи ви спостережливі?» надрукована в цьому числі на сторінці 31-ій.

ХОДІМО НА РИБУ!

Коли на весні дерева починають покриватися зеленим листям, а потім настає гаряче літо, кого тоді не манить гасло: «Ходімо на рибу!» Тоді пакуємо вудки, різне приладдя і принади, і ми вже готові до дороги. Лишається ще тільки вирішити: куди? А зробити це рішення у нас, у Кольорадо, не так то й легко, бо є тут 2,000 озер та 1,350 річок та потічків, у яких є багато різно-рідної риби, а найбільше пстругів.

На остаточну постанову, куди їхати «на рибу», впливають два моменти. Якщо хтось хоче на риболовстві відпочити, тоді їде на озеро, сідає над берегом і, закинувши вудку з принадою у воду, спокійно сидить та чекає, щоб пструг сам підплив та дав про себе знати. У міжчасі можна насолоджуватися краєвидами, любитися чистим гірським повітрям та опалюватися на сонці. Якщо хтось є прихильником фізичної напруги і хоче розрухати свої м'язи, тоді за мету вибирає потічок-річку.

Автор тих рядків сам є прихильником річки. Ловити пструга в річці — це немов двобій — змагання, хто кого перехитрить! Бо хоча у пструга мозок не більший зеленого горошку, але він обережний, і перехитрити його не дуже то й легко. Щоб мати тут успіх, треба хоч приблизно знати три підставові речі: «характер» пструга, його улюблені місця в річці і також — як заховуватися самому рибалці.

Головним чинником, який формує спосіб життя пструга, — це гін до самозбереження. Від самого початку свого існування, ще у формі яєчка-ікри, аж до останнього «віддиху», на нього чигають різні вороги: тварини, птахи, гадюки, а насамперед людина. Тому не диво, що острах — це сила, яка найбільше впливає на всю поведінку пструга. Тому різні підозрілі тіні, які падають на воду, різні рухи на березі, стрясення землі, — це все пструга безмежно страшить та алярмує.

Але рівночасно пструг вічно голодний. Це «канібал», який пожирає навіть менші риби, щоб заспокоїти свій голод. І саме змішання цих двох інстинктів і впливає на поведінку пструга. Він вибирає таке місце, де почувається найбезпечніше, звичайно, десь ближче дерева, над повислими над водою кущами, під пнем поваленого дерева або за більшим каменем. Пструг вибирає такий сховок, щоб могли докладно бачити всяку поживу, яка пливе повз нього з водою. Тоді він підпливає до неї стрілою, ловить її в рот і чимшвидше вертається знову у безпечне місце, поки не побачить його правдивий чи уявлений ворог. Ось тут добра нагода для рибалки дати волю своїй фантазії і старатися вставити себе в позицію пструга: де найрадіше бажав би я бути у воді, якщо б я був нестерпно голодний, а рівночасно у смертельному страху?

Із цього впливає власне другий момент успіху в риболовстві — знати улюблені місця пструга,

уміти «читати» річку. Це знання здобувається передусім досвідом, а проте із цих повищих указівок можна мати деяке уявлення, яких місць шукати в річці. Для ще кращого образу подаємо рисунки річки із зазначеними місцями, де найкраще можна сподіватися риби.

Наприкінці останній, переважний чинник у риболовстві — це спосіб поведінки самого рибалки. Він може прекрасно знати все про пструга та річку, але коли сам невідповідно поступає, ніколи риби не зловить. Він повинен іти легко, обережно, щоб тяжкими кроками не стрясати берегом і не викликати алярму. Він, однак, може собі співати, посвистувати чи перекликатися із товаришами. Це не доходить до свідомості пструга. Далі треба підходити до берега обережно і з такого боку, щоб ваша тінь не падала на воду. Також тінь вудки може сполошити пструга. Найкраще самому стояти за якимось малим кущиком, а в крайньому випадку треба навіть присісти до землі.

На закінчення хочу сказати таке: щоб бути добрим рибалкою, треба удосконалювати в собі такі прикмети, які в засаді повинні бути притаманні кожному пластунові, а саме: терпеливість, оптимізм (пластун є завжди доброю гадкою!) та спостережливість. Головно це останнє спричиниться до більших успіхів у майбутньому. Обсервуймо, де може бути риба, а тоді запам'ятаймо собі ті місця, де ми рибу зловили. І пам'ятаймо, що великі пструги завжди вибирають собі найкращі місця. Зловите такого «велетня», тоді добре запам'ятайте собі, чи було це «під каменем» чи «біля похиленого дерева». І другим разом знову пробуйте те місце, бо його напевне вже зайняв інший великий пструг, нагнавши звідти всяку малу рибу.

А тепер шкода часу — берімо вудки і ходімо «на рибу»!

ЛюК

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO

Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завіряє всі потрібні документи.

ТАБІР "СОПЛЯ"

Нарешті перші сніжинки впали на землю, ну і стільки їх нападало, що вставши рано відчинив двері і — просто в купу снігу. У нас, у Вінніпезі, це не жарти! — увечері лягаєш спати — нема нічого, — а рано встаєш і мусиш відкопуватися з хати, щоб до школи піти.

Курінний нам сказав, що вже найвищий час, щоб ми дотрималися пластової традиції і відбули зимову прогулянку, себто зимовий табір. Ми згодилися. Усе було упляновано: табір відбудеться 26, 27 і 28 грудня у Кемп Мортоні, Українському Парку, який є 60 миль від Вінніпегу. Оплата \$10.00 від юнака. Табір буде називатися "СОПЛЯ", чому — не знаю, але чув, що має щось спільного з носом. Заповіли нам, що цього року буде нова, що небувала атракція, а саме "снігмобіль". Зголосилося нас десять юнаків.

Почалися плянування, збирання і пакування на зимовий табір. Я можу собі уявити, що діялося в кожній хаті:

"Павлусю, бери, щоб тобі було тепло".

"О мамо, хлопці будуть сміятися!"

"Бери"...

"А де ж я запхаю 4 пари штанів, 3 пари теплої білизни, 5 пар шкарпеток, 2 мішки до спання і 4 коци!"

"То візьмеш ще одну валізку!"

"Ой, мамо!!!"

Учасники зимового табору 7-го Куреня УПЮ-ів ім. С. Завойовника,

Вінніпег, 1970 із своїм снігмобілем, вирядом до мандрів по снігу перед

збудованою на таборі "іглю".

У 8-мій годині рано 26 грудня ми всі зустрілися під домівкою. Деякі батьки згодилися, що завезуть нас автами до "Українського Парку", але, як звичайно, не було досить місця — однак, якимось усі і все помістилося, і готові були рушити в дорогу — та тут і сталася заковика — ті, котрі винаймали нам "снігмобіль" були дуже раді, що щось нове запровадили до зимового табору, але забули одну важливу річ, а саме — як ту машину туди завезти. І так по правдиво пластовому, в останню хвилину почалися телефонічні намови, розшуки і т. п. Не знайшовши нікого, наш зв'язковий винайняв тягарове авто, "трок".

Нарешті заїхали до "Українського Парку". Нам дали гарне приміщення на нічліг — Палату Митрополита. До неї від дороги треба йти досить добрий шмат пішки снігами через ліс. Але хлопці наклавши снігоходи, одні падаючи, другі стогнучи під тягарем напактованих наплечників, добилися до місця призначення. Тут частинно розпакувалися і деякі почали розпалювати вогонь, а інші приготувляти обід, бо тут дуже хотілося їсти, а ми вже таки були добре голодні.

По обіді деякі ще далі розпакувалися, а решта пішла у ліс збирати більше дров на вогонь.

Нарешті прийшла хвилина, на яку всі чекали. Почалася їзда "снігмобілем". Хлопці розділилися по парах. Кожна пара їхала по пів-

години. Прийшла і моя черга. Мій товариш дуже вперся, що він хоче сидіти спереду і провадити машину. Він так провадив, що ми думали, що він хоче разом з машиною видрапатися на дерево. Ну і, очевидно, не обійшлося без розбитого носа та ушкодження лямпи на машині.

По вечері хлопці захотіли їхати "снігмобілем" уночі. Комендант згодився під умовою, що лампа буде направлена. Один з наших терплячіших пластунів почав з нею "бавитися" і по довгій годині направив. Усі знову поділилися на пари і поїхали. Мабуть, кожний, хто їхав "снігмобілем", знає те почуття, що машина і ти це одна цілість і, збільшивши швидкість, маєш враження, що летиш, тільки вітер свище і жалить обличчя, і навіть не чуєш ні задеревілих рук, які цупко тримають керму, ні замерзлих ніг. Навіть і таке буває, що і не знаєш, коли і як згубив свого товариша.

Цієї ночі я певний, що кожний спав як колода, і часом здавалося, що коло тебе не юнак спить, а ведмідь!

Наступного дня комендант наказав будувати "іглю". Нікому дуже не хотілося, бо мороз був таки добрий, а вітер палив лице, але як наказ, то нема ради — треба його виконати (цікаво тільки, що я його самого чомусь мало бачив коло того "іглю").

Перед обідом ми поїхали відчиненим троком до Гімлі, містечко 6 миль на південь від "Українського Парку". Як вертались ми назад, вітер жалив нас немилосердно. Ми тулилися, а радше лізли один на одного, боркалися, щоб лише загітисся. Нарешті побачивши кавалок цельти, усі почали її на себе тягнути, і почалася завзята шарпаннина, а трок мчав 60 миль на годину.

Того самого дня комендантові заблаглось собі іти з курунем на прогулянку снігоходами. Зимні, перевтомлені, не було ради — мусіли іти. Прийшовши на місце, ми розбудували вогонь на снігу, заки-

піла нам вода, і зварили зупу — і смакувала ж нам вона, ще і як! Опісля вернулися до табору на вечерю. І хоч як були втомлені, то таки не подарували і знову поїхали "снігмобілем" — бо знали, що це вже останній раз, і кожний хотів ще троха погерцювати.

На другий день уранці почали пакуватися і готуватися до від'їзду. Та, як звичайно, і тепер не обійшлося без клопоту. "Трок" нам не хотів рано "застартувати". Батерія була заслабка. Уночі впало до 25 нижче зера — тож і не диво. А ще до того в нас у Манітобі додати 20 миль на годину вітер — то робиться "віндшілд" понижче 50

зера — це не жарти. Сусідній фармер потягнув нашого трока до Гімлі і там його "застартували".

По обіді ми мали закриття табору і почали пакувати речі на трок і авто. "Снігмобіль" дуже нам став у пригоді, бо, як я вже згадував, ми мусіли іти шмат дороги лісом пішки і ми цим разом усі наші речі перевезли "снігмоблем", а не тягали на плечах, як передше.

Уже смеркало, як ми виїхали додому, померзлі, але раді і щасливі, набравши повні жмені нових вражень і споминів!

Пл. уч. Юрій Балько

Гурток "Кобри", 7-мий Курінь
УПЮ-ів ім. Святосл. Завойовника,
Вінніпер

ПЛАСТОВИЙ РІЗЬБАРСЬКИЙ ГУРТOK У ВІННІПЕЗІ

Одним із найстарших та дуже відомих проявів українського народнього мистецтва є різьбарство.

Любов та пошану до всього, що "своє" і до Канади привезли із собою наші батьки. Майже в кожній українській родині можна побачити різьблені альбоми, рами та образи зі своїми релігійними та історичними мотивами, різні хрести та інші прикраси домашнього устаткування із народнього мистецтва.

Тому, що фахових різьбарів мало опинилося на чужині, а щоб бодай частинно спричинитися до поширення нашого українського мистецтва серед чужинців, наші пластуни-юнаки у Вінніпезі взялися за діло. За ініціативою одного із нас, група юнаків підшукала собі доброго інструктора, мистця по дереву-різьбі пластуна сеньйора Петра Мигалюка, колишнього кошового, який погодився провести наш плян в діло. Спершу зголосилося лише 6 юнаків. Не маючи вільної домівки, у часі тижня збиралися ми кожної неділі пополудні на 2 до 3 години на науку різьбарства. Наш добрий та дуже терпеливий інструктор сам купував та приносив для нас усіх матеріал: дошки та приладдя включно із фарбами.

Праця новим аматорам української різьби початково була дуже

Вправне око інструктора слідкує за працею різьбарів: зліва — пл. уч.

складна, бо брак рилець та вправи відчувався кожночасно. Незабаром, однак, ми здобулися самі купити собі рильця, а станиця допомогла нам фінансово в закупі дощок та фарб. Праця щоразу краще посувалася вперед. По викінченні різьби перших дощок на альбоми та накладенні фарбою, ми самі побачили красу своєї праці. Приємно було подивитись на задоволені обличчя та очі повні радості в усіх учасників навчання.

Наш інструктор, хоча сам не мав багато часу, далі продовжував розпочату з нами працю. По кількох місяцях ми навчилися різьбити та вимальовувати так, що вже на пер-

Р. Стойкевич, ізправа: — пл. розв. Б. Шепертицький.

шу пластову виставку, яка відбулася дня 15 листопада 1970 р. в домівці "Читальні Просвіти" у Вінніпезі, ми підготували декілька гарних та ефективно викінчених різьб. Батьки наші горді із нашої роботи, придивлялись до всього та вихваляли, що пластуни мають здібності та будуть мистцями в цьому ділі. Це мало своє значення і виедовзі число охочих до різьблення подвоїлось та зголосилися також пластунки-юначки.

Тепер у нас є при праці дві групи: початківців і трохи заавансованих. Якщо інструктор зможе, то навчання буде продовжуватися аж до літніх місяців. Побажаним бу-

Юнаки-різьбарі на пластовій виставці: зліва — пл. розв. Б. Шепертицький, пл. прих. О. Божик, пл. уч. І. Кайда, пл. уч. Р. Стойкевич.

ло б, щоб і після закінчення цих курсів наші пластуни і надалі продовжували цю працю та удосконалювалися на добрих мистців різьбарства в дереві.

Ми здаємо собі справу, що може деякі із учасників курсів таки відпадуть, а проте, лишаться одиниці, які і далі будуть працювати для краси українського народного

Ст. пл. О. Сливинський різьбить

мистецтва, а може і стануть мистцями у цій ділянці.

Щира подяка ініціаторам цього нового почину, а головню нашому інструкторові різьбарського гуртка,

П. Мигалюк — інструктор

пл. сен. П. Мигалюкові.

Пл. розв. Борис Шепертицький, курінний 7-го Куреня УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника, Вінніпег

ПЛАСТОВА МОЛОДЬ ВІННІПЕГУ — У ПОКЛОНІ ШЕВЧЕНКОВІ

Юнаки і юначки у поклоні Кобзареві під пам'ятником на майдані

Манітобського Парляменту, Вінніпег, березень 1971 р.

Як і кожного року, так і цього наша пластова молодь ушанувала найбільшого генія України у дні 7-го березня. Спільно із молоддю

СУМ пластуни віддали поклон Тарасові Шевченкові, якого пам'ятник маєстатично стоїть на майдані манітобської легістрації.

По Службі Вожій у катедрі св. Володимира і Ольги, на якій обидві молодечі організації взяли участь, усі юнаки і юначки зібралися в одностроях під пам'ятником Т. Шевченкові.

Провідником свята була Леся Боднарук із СУМ-у, яка покликала ст. пл. Р. Білана виголосити святочне слово про життя та творчість Тараса Шевченка. Юначки Леся Савидчук, Ірка Вельгаш та юнак Юрко Луговий склали вінець під пам'ятником в імені обидвох молодечих організацій, а Ліда Нарожняк продеклямувала одну із поем Т. Шевченка.

На закінчення свята пролунав з уст усіх учасників могутній заповіт Великого Кобзаря.

Пл. уч. Юрко Луговий, хронікар 7-го Куреня УПЮ-ів ім. С. Завойовника, Вінніпег

З ТАБОРОВОГО ЩОДЕННИКА

Табір "Слідами Піонерів" відбувся в часі від 28 червня до 12 липня 1970 р. на Пластовій Оселі "Батурин" біля Монтреалю. Його метою була підготовка до Крайової Зустрічі в Канаді і до пластових проб і вмілостей. Подаємо дещо із щоденника учасниці цього табору, пл. уч. Дані Баран — Редакція.

● 28. 6. 70. Надійшов час літнього таборування для юнацтва. Час праці, співу, жартів та пригод. Усі шляхи немов вели нас на "Батурин". Щойно почався табір і вже вогонь. Ще до нашого приїзду поселився на терені табору гурт ос, і зарадні юначки пробували викурити їх димом. Усе було б добре, лише не треба було залишати вогню без опіки та йти на вечерю...

● 29. 6. 70. Нас чекали піонерство та розтаборення. Ми завзято орудували сокирами, лопатами і власними руками. Сильний дощ трохи згасив наш добрий гумор.

● 30. 6. 70. Слава! Ми докінчили розтаборення. Погода прекрасна і всі повитягали купелеві одяги з наплечників. Увечері при ватрі ми "охрестили" наш табір назвою "Слідами Піонерів" та назвали наші таборові талісмани.

● 1. 7. 70. Упоряд — наше "улюблене" зайняття. Аж голови розболіли від наказів: "Увага, юначки, струнко!" Що за диво? Це не подруга провадить упоряд, а юнак — Володимир Левицький! Усі юначки почали хутко поправляти волосся та приємно усміхатися. На жаль, нічого не допомогло. Упоряд був суворий, а юначки сердиті.

● 2. 7. 70. Алярм! "Украти нашу стійку, дівчата, вставайте!" По цілоденному впоряді юначки спали міцним сном і більшістю навіть спали під заваленими шатрами. Нашу бідну стійку знайдено аж біля озера із зав'язаними руками. Над ранком знову алярм. Це було дивно, бо не в усіх таборах переживають два алярми в одну ніч. Вирушаємо на цілоденну вісімнадцятимилеву прогулянку.

● Що за диво? Юначки одержали запрошення від юнаків на ве-

Учасниці табору "Слідами піонерів" із своїм проводом посередині. Зправа пл. сен. Богданна Мончак — комендантка, ст. пл. Богданна Дзвоник — бунчужна, ст. пл. Христя Балагутрак і ст. пл. Ліда Прокоп — інструкторки.

черю. Значить, вони хочуть щось зварити! Чудо! Справді, треба було б бути гостем на цій вечері, щоб повірити. Їжа добра, музика грає та ще й свічки із запаленими свічками звисають над столами. Без сумніву, наші юнаки не є аж такі "файталапи", як ми думали. Треба від них трохи навчитися господарювати.

● 5. 7. 70. "Батьки вже тут!" — лунає крик. Усюди чути цікаві розмови: "Ні, мамо, мені не треба ще аж трьох светрів". "Мартусю, чи ти певна, що Тобі тут добре?"

● 6. 7. 70. "Гей, на Івана, гей, на Купала" — час плести вінки. Цікаво, чи разом пливтимуть чи розійдуться? Та ще перед чарівним вечором відбулася теренова гра. Гра була трудна, бо не легко знайти 5 живих комарів, одного гарного хлопця та золотого зуба. Після гри — ватра. Майже всі вінки успішно попливли, і ватра усім подобалася.

● 10. 7. 70. "Новачки! Новачки!" "Лісова Мавка украла нашого братчика!" "Швидко вибігайте з кімнат!"

Почалася теренова гра, що її приготував для новачків гурток "Бобри". Гра новачкам дуже подобалася, лише не хотіли рятувати братчика Романа від мавок.

● 11. 7. 70. Дощ та й ще раз дощ! Цілий день юначки трохи голодували (вогонь у кухні погас). Була

Гурток "Бобри" на Батурині

добра погода для вишивання таборових відзначок. Мокрі, а проте, жваві юначки зібралися на останню ватру. Жартували, сміялися, співали та не хотіли розставатися.

● 12. 7. 70. Останній день! Деякі тижні хутко проминули. Настав час розлуки, і всі таборові переживання відійшли в минуле. Усі жарти та веселі пригоди залишилися лише в пам'яті. Під час закриття не одна юначка витирала сльозинку. Мелодія таборової пісні "Гарі, гарі" залишилася в серцях. Так як і по кожному таборі.

Пл. уч. Даня Баран

Хронікарка гуртка "Бобри"
Курінь УПУО-ок ім. Кн. Романової
в Монреалі

У ТАБОРІ РОЗВІДУВАЧОК

ПІД ЧАС КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ У 100-РІЧЧЯ МАНІТОБИ, КАНАДА, В 1970 Р.

Перший етап КПЗустрічі закінчився. Усіх нас — учасників КПЗ — поділено на групи — прихильників, учасників і розвідувачів. Кожна група мала свою програму і свої пляни. По сердечних прощаннях ми розлучилися, роз'їжджалися на три окремі табори. Наш "достойний" провід "запакував" нас в автобуси. Ми почувалися як сардинки, так багато нас в одному автобусі. Як справжні піонери ми вибралися, як найстарша група, шукати найтрудніших і найцікавіших шляхів Манітоби, про які нам так часто згадували наші друзі і подруги у підготовці до КПЗ.

Їхали ми автобусами цілих 5 годин. Але час нам не довжився, ми самі себе забавляли співом, криком, гуком і стуком. В дорозі нам часто пригадувалося, що тими дорогами їхали також наші українські поселенці в Канаді.

По довгих сидіннях в автобусі, нарешті ми заїхали на наше місце розтаблення. Природа була тут надзвичайно цікава, — чудове синє і холодне озеро, зелена травичка, молоді деревця і серед того — наші популярні "сірі домики", яких ми цим разом самі не копали і не улаштовували, але застали готовими. Тут ми зустрічалися з іншими людьми, які також мандрували "шляхами піонерів" — подивляти красу закутків Канади.

Ми швидко розтаборилися, та з великим вовчим апетитом з'їли замалу, і через це справжню таборову вечерю. По вечері мали ми молитву. Зорі з'явилися несподівано, наче на наше привітання. Нам здавалося, що вони кланялися нам надобраніч. З'явилося і "північне саяво". Воно відбивалося в озері і ми не могли начудуватися красою вечора.

Цієї ночі ми, хоча голодні, потомлені і завжди готові до витівок, лягали спати із справжнім удовolenням, зачаровані канадською природою.

Година 7-ма вранці. На свисток "устанання" вилазимо із теплих, вигідних мішків до спання. Вибігши на прорух, дивуємося, що і пла-

Табори розвідувачок і розвідувачів на Крайовій Пластовій Зустрічі у 100-річчя Манітоби під церквою в Етельберті. Тут сердечно гостив їх пл. сен. о. Йосип Каменецький, парох Етельберту, що в лютому ц. р. ненадібно помер.

Підготовчий Курінь УПЮ-ок ім. Цюпи Паліїв, Торонто, у своєму курінному таборі під час КПЗ-70 у Бирде Гилл Парку біля Вінніпегу.

стуни вже прокинулися, робили прорух. Я зауважила, що наша таборова площа була чистенька, немов на ній не розтабовувались молоді. Мені пригадався пластовий закон: "пластун дбає про красу!"

Помолившись і поснідавши, ми знову заладувалися в автобуси і поїхали далі на північ у неznані

місця. Цього дня автобуси зупинилися біля озера "Блю лейк", де юнаки і юначки по тижневному трудному таборуванню могли повмиватися, що аж блищали, ну й, очевидно, попливали.

По довгій їзді ми прибули до місця нашого призначення — до "Рок лейк", де ми таборували два дні із

цікавою програмою: гутірки, ватри тощо. Третього дня табір розвідувачів вибрався на прогулянки, — кожна група юначок і юнаків з іншою метою. Ми назвали цю прогулянку "болотнистою", бо мали на ній багато пригод з... болотом! Будемо довго її пам'ятати.

Другого дня пластуни виїхали до Флін Флон-у, а пластунки до "Ді Па", де ми познайомилися трохи із життям автохтонів Канади, з індіанами.

Після цього ми рушили до Етельберту — українського міста Манітоби, де зустрічалися із українськими піонерами, які були метою наших мандрівок і мотором зацікавлення нашої КПЗ.

Це були ідеальні люди, яких ми зустріли, люди, які додали так багато до зросту Канади, спричинилися до її розбудови. А що найважливіше — вони зуміли зберегти у своєму житті українські традиції. Ми ходили справді шляхами наших піонерів і ніколи не забудемо їхньої гостинності, їхнього приязного ставлення до нас, їхнього українського патріотизму. Вони справжні наші будівничі канадського Заходу!

Пл. розв. Руслана Вжесневська
Гурток "Мрії", 4-ий Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки, Торонто

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ЕДМОНТОНІ

6-ий Курінь УПЮ-ок ім. Уляни Кравченко в Едмонтоні порішив відзначити 100-річчя народження Лесі Українки окремим святом. Свято заплановано так, що кожний гурток мав вивчити поезії Лесі Українки й виголосити їх перед куренем. Це свято відбулося 5 березня ц. р. у місцевій пластовій домівці. На нього прибули крім членок куреня їхні батьки і приятелі нашої пластової молоді.

Свято відкрила наша курінна, пл. розв. Марта Горбай, і відчитала спомин про Лесю Українку з "Юнака". Після того кожний гурток декламував поезії Лесі Українки. Їх слухало окреме журі у складі: пл. сен. П. Саварин, станичний, пл. сен. М. Дитиняк, голова кадри виховниць, і пл. сен. О. Родинюк.

Після закінчення свята члени журі проголосили нагороджених декляматорок. Першу нагороду признано пл. розв. Лесі Суховерській, другу — пл. розв. Ксені Скрипник, а третю — пл. прих. Галі Саварин. Вони одержали книжки про Лесю Українку. Окреме признание дістав гурток "Степові Мавки" за спільний виступ.

Свято відбулося успішно, бо всі юначки дбайливо вивчили поезії Лесі Українки.

Пл. розв. Ліда Кунда
Едмонтон, Канада

ЕДМОНТОН СВЯТКУВАВ 25-РІЧЧЯ

ВІДНОВЛЕННЯ ПЛАСТУ

Пластова Станиця в далекому Едмонтоні відзначила в місяці листопаді 1970 р. достойно та святочно 25-річчя відновлення Українського Пласту. Святкування відбували впродовж двох неділей, а започатковано їх Урочиствою Службою Божою, святковим відкриттям в залі Катедри св. сщмч. Йосафата та цього ж дня по полудні "Парадним часом" для громадянства і виставкою з мистецькою програмою.

У чергову неділю відбувся великий пластовий концерт у домі УНО із широкою програмою, до якої входили: виступи пластових хорів, виступ пластової оркестри, пластової танцювальної групи, виступ новацьких гнізд, деклямації, вежі і слово станичного Пластової Станиці в Едмонтоні, пл. сен. Петра Саварина.

На пластовій виставці були показані: преса та пластові видання за останніх 25 років, преса та видання в Едмонтоні, вишивки, кераміка та прикраси виконані пластунками, станичні хроніки.

На закінчення святкувань з едмонтонської французької радіостанції відбулася спеціальна пластова радіопрограма.

З нагоди цих справді великих і старанно підготованих святкувань провід Пластової Станиці видав під редакцією станичного, пл. сен. Петра Саварина, старанно опрацьовану і незвичайно цікаву одинднівку п. н. "Північні зорі Альберти".

У ній знаходимо інформації про всі пластові частини, про працю Пластової Станиці, як також літературний матеріал з рядом віршів, статей тощо.

Також у загальній українській пресі появилися із цього приводу статті, зокрема вичерпна в "Українських Вістях" пера пл. сен. П. Саварина на тему "Едмонтонські пластуни на службі української спільноти".

Пластова Станиця в Едмонтоні, завжди дуже активна, і цим разом, здається, єдина, яка в цей спосіб і так удало та велично відсвяткувала 25-річчя віднови Українського Пласту, під гаслом якої проходив, на доручення Головної Пластової Булави, цілий 1970 рік.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв
і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

ПЛАСТОВА КРЕДИТІВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ та
- приймає ОЩАДНОСТІ.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- Урядові години:
вівторок і п'ятниця 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

„У МАНДРИ”

НАКРУТИЛИ КУЧЕРІ ДІВЧАТА

Накрутили кучері дівчата,
Підвели ще й брови для краси...
Тільки ти ходи, як вчила мати,
Не відрізуй русої коси.

Хай росте вона густа і пишна,
Чорнобривим хлопцям на біду.
Я тобі, моя чарівна вишне,
Сам у них троянду заплету.

Назриваю вранці, коли роси
В квітниках срібляться молодих.
Що є краще за дівочі коси,
За троянди вплетені у них!

Накрули кучері дівчата,
Підвели ще й брови для краси...
Тільки ти ходи, як вчила мати, —
Не відрізуй русої коси.

НАКРУТИЛИ КУЧЕРІ ДІВЧАТА

сл. Л. КОЧУГУРА
муз. Ю. ГАЛБЕРІНА

НОВИЙ ПЛАСТОВИЙ ЗБІРНИК ПІСЕНЬ

Накладом Крайової Пластової Старшини в Австралії появився восени 1970 р. збірник українських пісень для пластової молоді, який збрала та опрацювала пл. сен. Оксана Тарнавська.

Співаник видано за фінансовою допомогою Головної Пластової Булави та відомого жертводавця на українські цілі в Австралії п. М. Лесева. Появився він у часі загального пластового змагу під гаслом “Пласт наша гордість і мрія” і він призначений не лише для пластунів в Австралії, але у цілій діаспорі. Поділений на шість окремих розділів з відповідними вступами, містить він гимни, пластові пісні, маршові козацькі та стрілецькі пісні, народні пісні із узглядненням сучасних пісень з України, обрядові пісні та пісні для новачтва. Поміж піснями є ще і короткий нарис історії Пласту.

Збірник гарно та чепурно виданий, з ілюстраціями Олі Радіон і Роземарії Братців, малого формату, оправлений на колісцях, що уможливило легке обертання сторінок та вигіднішу можливість відкривати його в бажаному місці.

На початку співаника гарна світлина Основоположника Пласту та мапа України з її природою та багатствами.

Виданий ще в Німеччині загально уживаний пластовий співаник “В дорогу” з роками утратив частинно свою актуальність, а сьогоднішнє новачтво і юнацтво співає багато інакших пісень, яких у даньому співаникові знайти не можна. Тому “У мандри”, це велика допомога Крайової Пластової Старшини в Австралії усій пластовій молоді у вільному світі.

Подасмо одну із сучасних українських пісень із цього збірника.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

ЯКІ ВПЛИНУЛИ В КВІТНІ І ТРАВНІ Ц. Р.

Кіш Пластунук в Торонті як частину прибутку з цьогорічних гагілок	69.33
Ст. пл. Ока і пл. розв. Євген Грицаки, Принстон, США, пл. розв. Рута і пл. уч. Христя Панчуки Чикаго, США, пл. нов. Мартуся Самотулка, Принстон, США, замість квітів на могилу Дідуса, бл. п. д-ра Адольфа Слижа, США	20.00
Зиновій Боднарчук з Родиною, Ютика, США, замість квітів на могилу брата Володимира, що відійшов у Вічність 22. 2. ц. р. в Коломні, Україна	20.00
Членки Куреня УПЮ-ок "Верховинки", Ньюарк, США, з нагоди затвердження їхнього Куреня	20.00
пл. сен. Володимир і Ольга Дармохвали, Нью-Йорк, США, замість різдв'яних і великодніх побажань в 1971 рідним і друзям	15.00
Кіш Пластунук, Боффало, США	11.00
пл. сен. Володимир Дармохвал, Нью-Йорк, США, як пластове "добре діло" в роковини смерті сл. п. Дрота в березні 1971 р.	10.00
Рідна Школа при УНО, Монреаль, Канада замість квітів на могилу бл. п. Марії Мельник, матері Оксани та Ірини Мельник, учениць Рідної Школи в Монреалі	10.00
пл. сен. Осипа Галаревич, Клівленд, США, замість квітів на могилу сл. п. пл. сен. Романа Клоса з Лорейну, США	10.00
інж. Роман Баранський, Йонкерс, США	10.00
пл. уч. Андрій Вишницький, Елмвуд Парк, США, замість квітів на свіжу могилу Дідуса, св. п. Осипа Вишницького, з Чикаго, США	10.00
пл. сен. Ольга Пендюк, Венбурі, Англія	9.69
пл. сен. Богдан Гаврилишин, Женева, Швейцарія	9.00
ст. пл. Леся Яцків, Ютика, США	6.00
пл. юн. Олесь Черниченко, Петерсон, США, замість квітів на могилу бл. п. Ореста Гурина	5.00
ст. пл. Роксоляна Кручова, Монреаль, Канада	5.00
ст. пл. Павло Ройко, Міссісага, Канада	4.00
пл. юн. Ігор Петелицький, Річмонд, Канада	4.00
Ворис Прокоп, Денвер, США	4.00

ст. пл. Іван Гарах, Едмонтон, Канада	4.00
пл. сен. Зенон Гаврилук, Ляшін, Канада	4.00
пл. сен. Володимир Масюк, Філядельфія, США	4.00
пл. сен. Михайло Наконечний, Едмонтон, Канада	4.00
пл. юн. Марта і Олександр Олійники, Монреаль, Канада	4.00
пл. сен. Володимир Островський, Торонто, Канада	4.00
пл. юн. Роксоляна Мак, Філядельфія, США	4.00
пл. юн. Євгенія, Христя і Орест Гуляки, Торонто	4.00
пл. сен. Ольга Осередчук, Кренфорд, США	4.00
пл. юн. Аня і Іра Фаріони, Парма, США	3.00
ст. пл. Люба і пл. юн. Деся Войки, Едмонтон, Канада	3.00
пл. юн. Ігор Лемішка, Балтімор, США	3.00
пл. юн. Ростя і Ксеня Одежинські, Філядельфія, США	3.00
пл. юн. Мирон Клос, Джемейка, США	3.00
пл. юн. Марта Теодорович, Монреаль, Канада	2.00
пл. сен. Ольга Хадай, Денвер, США	2.00
пл. юн. Маргарета Конопасевич, Бруклін, США	2.00
пл. розв. Зірка Стебельська, Ньюарк, США	2.00
Володимир Онишкевич, Нью-Йорк, США	2.00
пл. юн. Юрій Стасюк, Вудсайд, США	2.00
пл. юн. Марта Пакуляк, Мінеаполіс, США	2.00
ст. пл. Орест Костецький, Порт Кредит, Канада	2.00
пл. юн. Галина і Юрій Дитиняки, Едмонтон, Канада	2.00
пл. юн. Анна Бобяк, Йонкерс, США	2.00
пл. юн. Лідія і Марта Винницькі, Вестон, Канада	2.00
пл. юн. Орест Мороз, Едмонтон, Канада	2.00
пл. юн. Влодко Козак, Гамільтон, Канада	2.00
пл. юн. Христя Синишин, Іслінгтон, Канада	2.00
пл. юн. Андрій Бурачинський, Мілбурн, США	2.00
пл. юн. Богдан і Олег Шклярі, Монреаль, Канада	2.00
пл. юн. Андрій Рак, Асторія, США	2.00
пл. юн. Олесь Беднарський, Монреаль, Канада	2.00
пл. юн. Галя Демчишин, Рарітан, США	2.00
пл. юн. Андрій Кириченко, Елізабет, США	2.00
пл. юн. Марта Спольська, Сарнія, Канада	2.00
пл. юн. Оленка Одежинська, Філядельфія, США	2.00
пл. юн. Іван Грещук, Ньюпорт, Австралія	1.21
пл. юн. Ліда Вульба, Філядельфія, США	1.00
пл. юн. Марта Ройовська, Бруклін, США	1.00
пл. юн. Ігор Верига, Монреаль, Канада	1.00
пл. юн. Анна Віловус, Грімсбі, Канада	1.00
пл. юн. Богдан, Леся і Ліда Дутки, Рейсдейл, Канада	1.00
Юрій Реплянський, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Юрій Заяць, Торонто, Канада	0.50
Разом у цьому списку	\$ 344.73

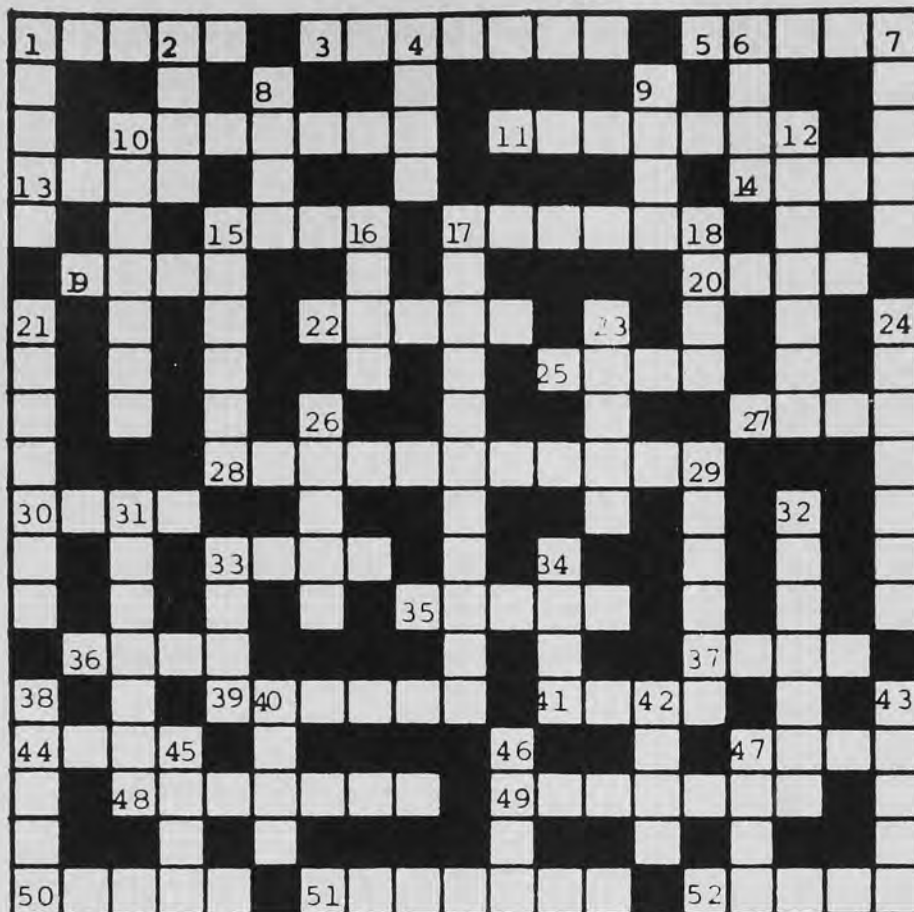
● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирі подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● Усіх тих, що в цьому році ще не склали своїх датків на пресфонд "Юнака", прохаємо зробити це як найшвидше.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ?

ХРЕСТИКІВКА

УКЛАВ З. ІВАСІКІВ

СЛОВА ДОЗЕМО:

1. Образотворчий мистець
2. Київський князь
4. Член родини
6. Київський князь
7. Один з легендарних засновників Києва
8. Українське розлоге поле
9. Татарська неволя
10. Козацький ватажок 16-го століття, страчений поляками у Львові.
12. Інакше — розгромити
15. Орудний відмінок слова "світ"
16. Українська молодеча організація в Америці
17. Авторський псевдонім Марії Марковичевої
18. Озеро в Азії
21. Засіб транспортування
23. Пора року
24. Інакше — образ
26. Частина речення
29. Ріка на Середньому Сході або зимове церковне свято
31. Місце перемоги Виговського над москалями
32. Весняна квітка
33. Привіт української молодечої організації
34. Брат князя Бориса
38. Кипляча вода
40. Протиставлення до "нікого немає"
42. Часта відповідь на запит "де ти?"
43. Інакше — козацька війна
45. Інакше — свобода
46. Інакше — полудне (пора дня)
47. Один із царських дарів для Ісуса у Вифліємі.

СЛОВА ПОЗЕМО:

1. Жіноче ім'я або твір У. Самчука
3. Місце похорону Хмельницького
5. Стручкова рослина
10. Місто, під яким відбувся бій 1709 р.
11. Ріка в Західній Україні
13. Рід дерева — згадується в поезії "Три Шляхи" Т. Шевченка
14. Піренеї, Альпи, Кавказ
15. Частина козацької зброї
17. Кінцевий іспит у Школі Українознавства
19. Мужеське ім'я
20. Інакше — невільники
22. Вачимо на небі або твір Нечуя-Левицького
25. В'ючна тварина
27. Хижий звір
28. Інакше — "присмний для уха"
30. Столиця Азербайджану — знана багатством нафти
33. Нічна птаха
35. "Золоті думки" у староукраїнській літературі
36. Інакше — біля, недалеко
37. Континент
39. Одна з відзнак гетьманської влади
41. Співак-поет, згаданий у "Слові о Полку Ігореві"
44. Розносить кисень по організмі
47. Інакше — небагато
48. Частина Західньої України
49. Столиця Івана Мазепи
50. Західній сусід українця
51. Одна з головних постатей весільної церемонії
52. Давня назва міста

УВАГА:

ДОПОМОГА БАТЬКІВ У РОЗГАДЦІ ЦЬОЇ ХРЕСТИКІВКИ ПОБАЖАНА.

ХОДАТАБ НХДАТЕОЯ

Розгадка рисункової загадки п. н. "Чи ви спостережливі?" з "Юнака" за червень ц. р.

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ ЩО ВПЛИНУЛИ В БЕРЕЗНІ І КВІТНІ Ц. Р.

1. Д-р Роман Смик, Кол Сіті, США, для юнака в Австрії (вшосте).
2. 2-ий Курінь УПЮ-ок ім. кн. Ольги у Вінніпезі, Канада, для 2-ох юначок в Аргентині.
3. Пл. сен. Ганна Коренець, Ньюарк, США, для юначки в Аргентині.
4. Пл. сен. Марія Павлишин, Торонто, Канада, для юнака в Торонто, Канада (вшосте).
5. Пл. юн. Іван Гот, Нью-Йорк, США, для пластуна-вояка у В'єтнамі.
6. Пл. сен. о. д-р Іван Гриньох, Рим, Італія, для 4-ох юнаків в Німеччині.
7. Пл. сен. Михайло Витягловський, Дітройт, США, для юнака в Торонті, Канада (втретє).
8. Інж. Ю. Шилкевич, Воллонгонг, Австралія, для юначки в Австралії.
9. Інж. М. Строкон, Сідней, Австралія, для юначки в Австралії.
10. Пл. сен. д-р Б. Шехович, Сідней, Австралія, для юначки в Австралії.
11. І. Ільків, Сідней, Австралія, для юначки в Австралії.
12. Пл. сен. В. Спесивий, Сідней, Австралія, для юнака в Австралії.
13. І. Грабовський, Сідней, Австралія, для юнака в Австралії.
14. Богдан і Марійка Петрови, Сідней, Австралія, з нагоди їхнього вінчання, впустили 3 дарункові передплати для 2-ох юнаків в Парагваю і для одного юнака в Чехословаччині.
15. В. Павлів, Сідней, Австралія, для юнака в Німеччині.
16. Ліда Бульба, Філадельфія, США, для юначки в Чеведрі, США.
17. 40-ий Курінь УПЮ-ок "Незабудьки", Боффало, США, для юначки в Аргентині.
18. Члени Станичної Старшини в Денвері, США, замість квітів на могилу дружини кол. пл. сен. І. Івахова, для юнака і юначки в Аргентині.
19. Ст. пл. Леся Яцків, Ютіка, США, для юнака в Нью-Йорку, США.
20. Інж. Роман Баранський, Йонкерс, США, для юнака в Брукліні, США.
21. Пл. сен. Юрій Цегельський, Філадельфія, США, для священика в Югославії.

Разом 28 нових дарункових передплат.

Останнє наше звідомлення про дарункові передплати було помінене в "Юнаку" за квітень ц. р. (ч. 4). Разом з попередньо проголошеними досі зголошено 556 дарункових передплат. За ці передплати ми посилали досі наш журнал "Юнак" зразковим, але неможливим юнакам і юначкам, головню з європейських і південно-американських країн, які бажають регулярно одержувати і читати "Юнака", але самі, на жаль, не спроможні заплатити за нього передплату.

ХТО ЧЕРГОВИЙ ПРИШЛЕ ДАРУНКОВУ ПЕРЕДПЛАТУ?!

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

інж. ОЛЕКСАНДРА КРИНИЦЬКОГО
з Боффало, США

складасмо \$50.00 на пресфонд "Юнака"

ЧЛЕНИ 35-го КУРЕННЯ УСП-ів
"ПОБРАТИМИ", Дітройт, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. ВОЛОДИМИРА КОМІСАРА
з Торонта

складасмо \$24.00 на пресфонд "Юнака"

Працівники Університетської
Бібліотеки, Торонто, Канада

Замість квітів на могилу

нашого дорогого Дідуса

св. п.

д-ра АДОЛЬФА СЛИЖА

складасмо \$20.00 на пресфонд "Юнака"

Ст. пл. ОКА, і пл. розв. ЄВГЕН ГРИЦАКИ,
пл. нов. МАРТУСЯ САМОТУЛКА, Принстон, США,
пл. розв. РУТА і пл. уч. ХРИСТЯ ПАНЧУКИ,
Чікаго, США

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

мого дорогого БРАТА ВОЛОДИМИРА
з Коломні, Україна,

складаю \$20.00 на пресфонд "Юнака"

ЗИНОВІЙ БОДНАРЧУК з Родиною
Ютіка, США

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. РОМАНА КЛОСА
з Лорейну, США

складаю \$10.00 на пресфонд "Юнака"

Пл. сен. ОСИПА ГАЛЯРЕВИЧ,
Лорейн, США

Замість квітів на могилу

св. п.

Дружини кол. пл. сен. І. ІВАХОВА
з Денверу, США

складасмо \$12.00 на дві дарункові передплати
для неможливих юнаків

ЧЛЕНИ СТАНИЧНОЇ СТАРШИНИ
Лорейн, США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Шадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві вклади без права виписувати чеки
- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років

6 % | 7 %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

- Друкуємо
- книжки
 - часописи
 - летючки
 - афіші
 - весільні запрошення
 - фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

12/68
Plast - KPS,
140 Second Avenue,
New York, N. Y. 10003

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA
If not delivered please return to:
YUNAK Magazine
2199 Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожноразово вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортивне приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!